

Lihona

1829:
EEN JAAR VAN
openbaring
p. 12

Is mijn kind met een beperking klaar voor de doop? p. 18

Voedselallergieën: de kerk een veiligere plek maken, p. 22

Op een positieve manier omgaan met beperkingen, p. 28

DE
KERK
IS HIER

Oakland Township Pennsylvania

, VS

FOTO, LESLIE NILSSON

Dit huis op de Site van de herstelling van het priesterschap is een reconstructie van Josephs en Emma's huis in Harmony, het tegenwoordige Oakland Township.

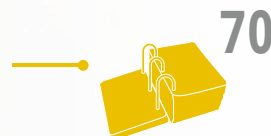
10 wijken en gemeenten, met inbegrip van de gemeente Susquehanna, in de ring Scranton (Pennsylvania).

kilometer van de Site van de herstelling van het priesterschap naar de Palmyratempel (New York).

15 openbaringen ontvangen in Harmony (Pennsylvania) die in de Leer en Verbonden zijn opgenomen.

geschat percentage van het Boek van Mormon dat bij Joseph en Emma thuis vertaald is.

1804 Emma Hale (de echtgenote van Joseph Smith) wordt in Harmony geboren.

1829 Johannes de Doper verleent het Aäronisch priesterschap aan Joseph Smith en Oliver Cowdery. Petrus, Jakobus en Johannes verlenen hun later het Melchizedeks priesterschap.

1960 Monument ter ere van de herstelling van het priesterschap wordt op de site geplaatst.

2015 President Russell M. Nelson wijdt de Site van de herstelling van het priesterschap in.

Kom meer over sites uit de kerkgeschiedenis te weten op history.ChurchofJesusChrist.org.

Dienen tijdens de
avondmaalsdienst
8

De cruciale rol van het
priesterschap in de
herstelling
Ouderling Gary E.
Stevenson

12

Met voedselallergieën
rekening houden in de kerk
Lisa Ann Thomson

22

Bijzondere behoeften,
bijzondere lessen
Ouderling Paul B. Pieper
en Melissa T. Pieper

28

De doopbeslissing

Mijn man en ik probeerden onlangs te beslissen of onze 7-jarige zoon klaar was voor de doop. Hij is autistisch, dus wisten we niet zeker of hij wel genoeg begreep om zelf een verantwoorde beslissing te nemen. Op pagina 18 leest u wat we allemaal in overweging hebben genomen om tot de juiste beslissing te komen.

Als deskundige op het gebied van gehandicapten in de kerk weet ik dat veel geweldige mensen met een beperking er in de kerk graag bij willen horen. Tot al onze broeders en zusters met een beperking of handicap en tot hun familieleden zeggen wij: we houden van u, we hebben u nodig en we willen graag weten hoe we u beter kunnen dienen.

In deze uitgave staan enkele artikelen die ons meer inzicht in beperkingen geven en ons helpen om niemand in onze wijk en gemeenschap buiten te sluiten:

- Pagina 28: ouderling Paul B. Pieper van de Zeventig en zijn vrouw,

Melissa, hebben een kind met beperkingen. Zij bieden ouders hoop en bemoediging.

- Pagina 21: aan het eind van mijn artikel staan ideeën om in lessen en roepingen meer met leden met een handicap rekening te houden.
- Pagina V16: ouders kunnen dit verhaal in de *Vriend* gebruiken om hun kinderen te leren hoe ze een vriend(in) voor iemand met een beperking kunnen zijn.

Bedenk bij het lezen van deze uitgave dat 'de waarde van zielen groot is in de ogen van God' (Leer en Verbonden 18:10). We kunnen thuis en in de kerk een liefdevolle omgeving creëren waarin iedereen kan meedoen, zodat allen die willen komen en op Jezus willen lijken die gelegenheid krijgen.

Veel liefs,

Katie Edna Steed

Deskundige gehandicapten, afdeling
priesterschaps- en gezinszaken

Inhoud

- 5 De herstelling van het Aäronisch priesterschap** 🕒
- 6 Geloofsportret** 🕒
Lini Uilaau
Lini had vroeger een kort lontje. Maar dankzij het evangelie van Jezus Christus heeft ze nu gemoedsrust.
- 8 Beginselen voor uw bediening**
Dienen tijdens de avondmaalsdienst
De avondmaalsdienst biedt gelegenheden om contacten te leggen en anderen van dienst te zijn.
- 12 De cruciale rol van het priesterschap in de herstelling**
Ouderling Gary E. Stevenson
Doordat het priesterschap weer op aarde was, kon de herstelling voortgaan.
- 18 Is mijn kind met een beperking klaar voor de doop?**
Katie Edna Steed
Onze zoon was bijna 8 jaar oud. Maar hoe wisten we zeker of hij klaar was voor de doop?
- 22 Met voedselallergieën rekening houden in de kerk**
Lisa Ann Thomson
Soms tonen we onze liefde door middel van voedsel. Maar voor iemand met een ernstige voedselallergie kan het *weglaten van* voedsel ook een uiting van liefde zijn.
- 28 Bijzondere behoeften, bijzondere lessen**
Ouderling Paul B. Pieper en Melissa T. Pieper
Onze dochter heeft bijzondere behoeften. We hebben veel meer van haar geleerd dan we ooit hadden kunnen dromen.
- 32 Onder heiligen der laatste dagen** 🕒
Een leerkracht hoort de stem van de profeet op een onverwachte plek; een man moet tussen zijn baan en zijn geloof kiezen; een echtpaar bidt voor hun ongeboren kindje; een man stelt zijn hart open door naar de tempel te gaan.
- 36 Ons gezin, ons thuis** 🕒
Een geschenk van liefde
Faith S. Watson
Toen mijn man ons dochtertje een naam en zegen gaf, zag ik dat het priesterschap een geschenk van liefde van onze hemelse Vader was.
- 38 Kom dan en volg Mij: Boek van Mormon** 📖 🕒
Verdiep uw studie van het Boek van Mormon dankzij deze wekelijkse artikelen.

🕒 Weglezertjes

📖 Hulp bij *Kom dan en volg Mij*

Op de omslag
Aan u, mijn mededienstknachten,
Linda Curley Christensen en
Michael Malm

Katernen

Jongvolwassenen

42

Daten is soms eng – maar dat hoeft het niet te zijn. Lees verhalen van andere jongvolwassenen die een manier hebben gevonden om **minder stress te hebben bij hun zoektocht naar een eeuwige partner.**

Jongeren

50

Kom meer te weten over de **geschiedenis van de jonge-vrouwenorganisatie.**

Kinderen

Vriend

Leer over Abish en leer **vriendjes** uit Duitsland kennen.

DIGITALE THEMA-ARTIKELEN JUNI

Hij had een priesterschapszegen nodig. Kon ik die geven?

O'Dale Johnson

Een jongvolwassene vertelt hoe hij zijn angst heeft overwonnen om priesterschapszegens te geven.

Wat de handicap van mijn dochter mij over genade leerde

Jeffrey S. McClellan

Een vader licht toe hoe de genade van Jezus Christus hem in zijn situatie hoop geeft.

Vertrouwen op de tweede indruk en de leiding van de Geest

Marie Netzler

Een jongvolwassene in Australië vertelt hoe haar leven is veranderd doordat ze iemand een tweede kans gaf.

Als alleenstaande besef ik dat ik Gods hele plan voor mij moet vertrouwen

Christina Cotterall

Een jonge alleenstaande vertelt hoe ze weer hoop vond toen haar leven anders verliep dan ze gepland had.

MEER WETEN

In de app Evangeliebibliotheek en op liahona.ChurchofJesusChrist.org kunt u:

- de huidige uitgave lezen;
- artikelen vinden die alleen digitaal beschikbaar zijn;
- in voorgaande uitgaven zoeken;
- verhalen en opmerkingen insturen;
- zich abonneren of een geschenkabbonnement geven;
- uw studie met digitale hulpmiddelen verbeteren;
- favoriete artikelen en video's delen;
- artikelen downloaden of afdrukken;
- naar uw favoriete artikelen luisteren.

CONTACT OPNEMEN

Stuur uw vragen en opmerkingen naar liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Stuur uw verhalen in op liahona.ChurchofJesusChrist.org of verstuur ze per post naar:

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-0023, VS

JUNI 2020 JAARGANG 120 NUMMER 6
LIAHONA 16721 120

Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Het Quorum der Twaalf Apostelen: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Redacteur: Randy D. Funk

Adviseurs: Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Walter F. González, Larry S. Kacher, Jan E. Newman, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Algemeen directeur: Richard I. Heaton

Directeur kerktijdschriften: Allan R. Loyborg

Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofredacteur: Adam C. Olson

Assistent-hoofredacteur: Ryan Carr

Publicatie-assistente: Camila Castrillón

Teksten en redactie: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Artdirector: Tadd R. Peterson

Vormgeving: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Aleni Regehr, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Coördinatrice intellectueel eigendom: Collette Nebeker Aune

Productiemanager: Jane Ann Peters

Productie: Ira Glen Adair, Julie Burdett,

José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W.

Gygi, Ginny J. Nilson, Marrison M. Smith

Drukvoorbereiding: Joshua Dennis, Ammon Harris

Directeur drukwerk: Steven T. Lewis

Directeur distributie: Nelson Gonzalez

Postadres: *Liahona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fij, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Tagalog,

Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (De frequentie verschilt per taal.)

© 2020 by Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America.

Auteursrecht: tenzij anders aangegeven, mag materiaal in de *Liahona* voor eigen, niet-commercieel gebruik (waaronder kerkroepingen) gekopieerd worden. Dat recht kan op elk moment ingetrokken worden. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Auteursrechtelijke vragen kunt u richten aan het Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, VS; e-mailadres: cor-intellectualproperty@ChurchofJesusChrist.org.

For Readers in the United States and Canada: June 2020 Vol. 120 No. 6. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: +1 800 537 5971. Credit card orders (American Express, Discover, MasterCard, Visa) may be taken by phone or at store.ChurchofJesusChrist.org. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

De herstelling van het Aäronisch priesterschap

Johannes de Doper heeft Joseph Smith en Oliver Cowdery op 15 mei 1829 het Aäronisch priesterschap verleend. Hun herinneringen aan die belangrijke dag geven aan wat een bijzondere gebeurtenis dat was.

De boodschapper die ons bij deze gelegenheid bezocht en dit priesterschap aan ons verleende, zei dat **zijn naam Johannes was, dezelfde die in het Nieuwe Testament Johannes de Doper wordt genoemd**, en dat hij handelde in opdracht van Petrus, Jakobus en Johannes, die de sleutels droegen van het priesterschap van Melchizedek.'

Joseph Smith, in Geschiedenis van Joseph Smith 1:72; tekstopmaak toegevoegd

Oliver Cowdery was ook in 1836 bij Joseph Smith in de Kirtlandtempel toen er priesterschapssleutels werden hersteld.

'Als uit het midden van de eeuwigheid, **schonk de stem van de Verlosser ons vrede in ons gemoed, terwijl de sluier werd geopend en de engel van God, met heerlijkheid bekleed, naar beneden kwam** en de boodschap bracht waarnaar wij zo verlangend hadden uitgezien, alsmede de sleutels van het evangelie van bekeering. Welk een vreugde! Welk een wonder! Welk een verbazing!'

Oliver Cowdery, in Geschiedenis van Joseph Smith 1:71, noot; tekstopmaak toegevoegd

Filmfoto uit een Bijbelvideo waarin Johannes de Doper Jezus Christus doopt.

De Susquehanna bij Harmony (Pennsylvania), nabij de plek waar Joseph Smith en Oliver Cowdery op 15 mei 1829 elkaar doopten.

In ouderling Gary E. Stevensons artikel 'De cruciale rol van het priesterschap in de herstelling' op pagina 12 leest u meer over de herstelling en de essentiële rol van het priesterschap.

Lini Uilaau

Savai'i (Samoa)

Lini was ooit vaak boos en ongeduldig. Maar toen zij en haar man lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen werden, merkte Lini dat die gevoelens wegebden doordat ze het evangelie ging naleven.

LESLIE NILSSON, FOTOGRAAF

Ik begon het evangelie te bestuderen en kwam er door de leringen van de kerk achter hoeveel Jezus van kinderen hield. Hij was altijd heel vriendelijk tegen hen.

Ik ging proberen om meer op Jezus te lijken. Ik doe mijn best om meer van al mijn familieleden te houden. Ik breng meer tijd met ze door en verdiep me meer in hun behoeften. We lezen de Schriften als gezin en bidden elke avond samen.

Ik ben een zachter mens geworden. Er heerst meer liefde, vrede en geluk in ons huis doordat we de leringen van Jezus Christus volgen. Ik ben dankbaar dat ik door het evangelie leer hoe ik een betere echtgenote, moeder en grootmoeder kan zijn.

MEER WETEN

Lees meer over Lini's geloofsreis en bekijk meer foto's in de Evangeliebibliotheek of onlineversie van dit artikel op ChurchofJesusChrist.org/go/6206.

Lees hoe onze liefde voor de Heer ons volgens ouderling Neil L. Andersen inspireert om een beter mens te worden: ChurchofJesusChrist.org/go/6207.

Beginnelsen voor uw bediening

DIENEN TIJDENS DE AVONDMAALSDIENST

De avondmaalsdienst biedt gelegenheden om contacten te leggen en anderen van dienst te zijn.

De avondmaalsdienst is een tijd om geestelijk gevoed te worden, en over de Heiland en zijn verzoening na te denken. Door onze wekelijkse deelname aan het avondmaal worden we samen opgebouwd (zie Leer en Verbonden 84:110). Maar sommige mensen in onze wijk of gemeente gaan onder een zware last gebukt of zijn er helemaal niet.

Hier zijn wat ideeën om anderen in dat gewijde uur van dienst te zijn en iets voor hen te betekenen.

MAAK DE BELEVING VAN DE AVONDMAALSDIENST BETER VOOR UW BEDIENINGSGEZINNEN

De eerste stap in uw bediening is dat u de personen of gezinnen en hun behoeften leert kennen. U kunt wellicht aan hun beleving van de avondmaalsdienst bijdragen door gewoon wat meer over hun omstandigheden te weten te komen.

Voor Mindy, een jonge moeder met een tweeling van peuterleeftijd, heeft de eenvoudige inbreng van haar dienende zuster haar beleving van de avondmaalsdienst elke week echt goed gedaan.

‘Omdat mijn man moet werken, neem ik onze tweelingmeisjes elke week in mijn eentje mee naar de kerk’, legt Mindy uit. ‘Het is echt een opgave om de hele avondmaalsdienst met twee drukke peuters uit te zitten, maar mijn dienende zuster heeft zich als hulp opgeworpen.

‘Ze zit elke week bij ons en helpt me dan met de meisjes. Het betekent heel veel voor mij dat ze gewoon naast me zit. Ik ben dan minder gespannen als ze een driftbui hebben of lawaai maken. Volgens mij zal ze nooit beseffen hoeveel ze in deze fase van mijn

leven voor me betekent. Ze zag mijn behoefte als jonge, opgelaten moeder en maakt de kerk voor ons allemaal een vredige en fijne plek.’

Ideeën om mensen met specifieke behoeften bij te staan

- Overleg met leidinggevenden van het ouderlingenquorum en de ZHV over de behoeften van leden die u bedient.
- Leiders plannen toespraken voor de avondmaalsdienst om aan de behoeften van leden tegemoet te komen. Als mensen die u bedient een bepaalde boodschap goed zouden kunnen gebruiken, geef dat dan aan uw leiders door.
- Als u weet dat iemand een beperking of voedselallergie heeft waardoor de zegeningen van het avondmaal aan hem of haar voorbijgaan, vraag dan wat er precies aan de hand is en wat voor aanpassingen hun aanbedding ten goede zouden komen. Geef die informatie aan uw leiders door.¹
- Als iemand die u bedient of kent blijvend of tijdelijk aan huis gekluisterd is, vraag uw bisschop dan of het avondmaal aan huis bediend mag worden. U kunt tijdens de avondmaalsdienst zelfs aantekeningen maken en er via de telefoon, in een e-mail of tijdens een bezoekje over vertellen.
- Als iemand die u bedient kleine kinderen heeft, kunt u ze aanbieden om ze tijdens de avondmaalsdienst te helpen.
- Als mensen die u bedient de avondmaalsdienst niet vaak bijwonen, probeer dan begrip op te brengen en na te gaan hoe u van dienst kunt zijn. Hebben ze vervoer nodig? Bied ze dat dan aan. Krijgen ze naar hun idee weinig steun van hun familie? Nodig ze dan uit om bij u te zitten. U kunt een leuke uitnodiging maken zodat ze voelen dat ze in de avondmaalsdienst meer dan welkom zijn.

BEDENK DAT EEN EENVOUDIG GEBAAAR VEEL VOOR IEMAND KAN BETEKENEN

Zuster Jean B. Bingham, algemeen ZHV-presidente, heeft over bediening gezegd: ‘Soms denken we dat alleen grootse en heldhaftige daden “tellen” als dienstbetoon. Eenvoudige daden kunnen echter een diepgaand effect op anderen – en op onszelf – hebben.’²

Evita biedt in haar kleine wijk in België vaak aan om tijdens kerkbijeenkomsten voor Spaanstalige bezoekers en leden te vertalen. Zo werd Evita eens aan iemand uit de Dominicaanse Republiek voorgesteld die de kerk aan het onderzoeken was. Hij sprak wel een beetje Engels, maar Spaans was zijn moedertaal. Evita bood aan om stilletjes in de avondmaalsdienst voor hem te vertalen, zodat hij zich meer op zijn gemak voelde.

‘Vertalen betekent soms wel extra druk op mijn eigen sabbatbeleving’, zegt Evita. ‘Maar als ik een ingeving volg om mensen te vragen of ze een tolk nodig hebben, krijg ik altijd een blij en warm gevoel. Ik beseef dan dat ik ze de Geest kan helpen voelen, zodat ze van de bijeenkomsten genieten.’

Ideeën om iemand met een eenvoudig gebaar van dienst te zijn

- Praat met uw leidinggevenden om te zien wie er tijdens de avondmaalsdienst wat extra steun kan gebruiken. Of als u iemand kent voor wie dat geldt, stel uw leidinggevenden daar dan van op de hoogte.
- Wacht stil en rustig tot de dienst begint. Dat komt ten goede aan 'de andere gebroken harten en verdrietige geesten rondom ons'³ die behoefte hebben aan de vrede die voortvloeit uit eerbied in een gewijde plaats.
- Vast en bid op een vastenzondag eventueel voor iemand die u bedient die wel wat extra troost kan gebruiken.
- Bid om te weten wie er baat bij heeft dat u tijdens de avondmaalsdienst naast of in de buurt van ze gaat zitten, of wie u op een andere manier hulp kunt bieden.

Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat alle aanwezigen in de avondmaalsdienst zich welkom en geestelijk gevoed voelen.

DE AVONDMAALSDIENST KAN EEN PLEK ZIJN WAAR IEDEREEN ZICH WELKOM VOELT

President Joseph Fielding Smith (1876–1972) heeft gezegd: 'De avondmaalsdienst is de heiligste bijeenkomst in de kerk.'⁴ In dat geval is het belangrijk dat iedereen in de avondmaalsdienst zich welkom en geestelijk gevoed voelt, in het bijzonder nieuwe leden of leden die een tijdje niet zijn geweest.

Merania uit New South Wales (Australië) sloot vriendschap met een vrouw die in haar wijk de kerk aan het onderzoeken was. 'Ze is nu een goede vriendin van mij', zegt Merania. 'Ik zit elke week in de avondmaalsdienst graag naast haar. Ik vraag altijd hoe het met haar gaat en of ik iets voor haar kan betekenen.' Merania's vriendin liet zich na verloop van tijd dopen. De inzet van de wijkleden en de gastvrije sfeer in de avondmaalsdienst hebben in haar beslissing een grote rol gespeeld.

Ideeën om terugkerende of nieuwe leden van dienst te zijn

- Als u een toespraak in de avondmaalsdienst gaat houden, kunt u vrienden, familie en anderen uitnodigen om naar uw boodschap te komen luisteren.
- Heb oog voor mensen die alleen zijn of die hulp kunnen gebruiken. Vraag of u bij hen mag zitten of nodig ze uit om bij u te komen zitten.
- Nodig de mensen die u bedient en anderen na de dienst voor komende kerkactiviteiten, de tempel of een sociale gelegenheid uit.
- Als iemand die u bedient de avondmaalsdienst bijwoont maar een tijdje niet is geweest, kunt u vragen of alles wel duidelijk was. Zeg dat ze altijd naar u toe mogen komen als ze een woord, verhaal of iets leerstelligs niet helemaal begrepen hebben. U kunt dan desgewenst samen uitzoeken hoe het zit. ■

NOTEN

1. Lees eventueel 'Vier manieren om gezinnen met een gehandicapte te helpen' (digitaal thema-artikel), *Liahona*, juni 2018; of 'Met voedselallergieën rekening houden in de kerk' op pagina 22 in deze uitgave.
2. Jean B. Bingham, 'Onze bediening naar het voorbeeld van de Heiland', *Liahona*, mei 2018, 104.
3. Jeffrey R. Holland, 'Zie het Lam van God', *Liahona*, mei 2019, 46.
4. Joseph Fielding Smith, Conference Report, oktober 1929, 60–61.

**Ouderling
Gary E.
Stevenson**

van het Quorum
der Twaalf
Apostelen

DE *cruciale rol van het priesterschap* IN DE HERSTELLING

Zonder de terugkeer van het priesterschap zou de herstelling niet mogelijk geweest zijn.

Joseph Smith had in de bijna tien jaar tot april 1829 al verscheidene keren bezoek uit de hemel gekregen. De Vader en de Zoon verschenen in 1820 aan hem in een bos nabij zijn huis toen hij 14 was (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:5–17).¹ De engel Moroni bezocht hem voor het eerst in 1823, waarna hij Joseph tot in 1827 jaarlijks kwam bezoeken en van instructies voorzag. In dat jaar kreeg Joseph de oude kronieken die op platen waren geschreven, waaruit later het Boek van Mormon voortkwam (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:30–54).

Maar Joseph kreeg echter, nadat hij de platen in bezit had gekregen, ruim anderhalf jaar met tegenslagen te maken die de vertaling van de kroniek vertraagden, zoals pesterijen van mensen uit de omgeving, wisselende schrijvers en het verlies van een gedeelte van het manuscript. Dat was een frustrerende en moeilijke tijd voor Joseph. (Zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:58–62; Leer en Verbonden 3.)

Maar alles veranderde in april 1829 met de komst van onderwijzer Oliver Cowdery, die Josephs vaste schrijver werd. De vertaling van het Boek van Mormon verliep daarna met rasse schreden.

Joseph was in het najaar van 1828 heel druk bezig op zijn boerderij in Harmony (Pennsylvania) om in het onderhoud van zijn gezin te voorzien, maar in 1829 richtte hij zijn volle aandacht op de vertaling van het Boek van Mormon. Josephs echtgenote, Emma, en zijn broer Samuel fungeerden voor een korte periode als schrijver. In diezelfde periode huurde Oliver Cowdery een kamer in het huis van Josephs ouders in New York.

Oliver raakte door de verhalen over de platen en de vertaling geïntrigeerd, en wilde weten of die dingen van God afkomstig waren. Joseph heeft opgetekend: ‘Toen hij op een avond op bed lag, riep hij de Heer aan om te weten of deze dingen zo waren, en de Heer maakte hem bekend dat ze waar waren.’²

Oliver ondernam meteen de reis van 225 kilometer naar Harmony om Joseph te ontmoeten. Oliver was een antwoord op Josephs gebeden. Twee dagen na hun ontmoeting in april werd de vertaling van het Boek van Mormon in rap tempo hervat. Het proces nam daarna naar schatting nog maar 60 tot 65 werkdagen in beslag, wat verbluffend is te noemen. De hele vertaling was op 30 juni af.

De profet Joseph meende wellicht dat zijn hele werk, zijn door de engel voorgeschreven hemelse opdracht om de oude kroniek te vertalen en te publiceren, er daarmee bijna op zat. De profet had toen nog geen vermoeden dat zijn fundamentele rol in de herstelling van het evangelie van Jezus Christus niet ten einde liep, maar net was begonnen.

De vertaling van het Boek van Mormon was al een wonder, maar er verschenen ook spoedig engelen die priesterschapsgesag aan Joseph en Oliver verleenden.

Er zijn in de geschiedenis maar weinig gebeurtenissen die kunnen tippen aan het belang van wat er in het voorjaar van 1829 heeft plaatsgevonden. Oliver Cowdery heeft dit opmerkelijke hoofdstuk van de herstelling beschreven als ‘dagen om nooit te vergeten’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:71, noot). De vertaling van het Boek van Mormon was al een wonder,

maar er verschenen ook spoedig engelen die priesterschapsgesag aan Joseph en Oliver verleenden. In deze tijd van openbaring rondom de vertaling en de herstelling werd Josephs blik verruimd en werd de weg gebaad voor de formele oprichting van de kerk een jaar later.

Herstelling van het Aäronisch priesterschap

Gedurende de vertaling van het Boek van Mormon kwamen Joseph en Oliver talloze passages over doop en gezag tegen. Joseph had eerder de boodschap gekregen dat ‘de Heer het heilige priesterschap aan enkelen [zou] geven.’³ Joseph en Oliver gingen op 15 mei 1829 naar een afgelegen plek in een esdoornbos ‘om in gebed de Heer te vragen wat zijn wil voor mij was’.⁴

Terwijl ze baden, schonk de stem van de Verlosser hun vrede in hun gemoed, ‘terwijl de sluier werd geopend en de engel van God, met heerlijkheid bekleed, naar beneden kwam en de boodschap bracht waarnaar wij zo verlangend hadden uitgezien, alsmede de sleutels van het evangelie van bekering’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:71, noot). De engel zei dat hij Johannes was, ‘dezelfde die in het Nieuwe Testament Johannes de Doper wordt genoemd, en dat hij handelde in opdracht van Petrus, Jakobus en Johannes’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:72).

Joseph en Oliver knielden, waarna de herrezen Johannes zijn handen op hun hoofd legde en ze het Aäronisch priesterschap verleende, ‘dat de

sleutels omvat van de bediening van engelen en van het evangelie van bekering en van de doop door onderdompeling tot vergeving van zonden’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:69; zie ook Leer en Verbonden 13:1). Ze kregen de belofte dat hun ‘te zijner tijd’ meer priesterschapsgesag zou worden verleend. Joseph werd ‘de eerste ouderling van de kerk [...] genoemd en hij (Oliver Cowdery) de tweede’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:72). Ze kregen ook de opdracht om elkaar te dopen – Joseph moest eerst Oliver dopen en daarna Oliver Joseph.

Het tweetal begaf zich die dag nog ‘naar het water’ langs de oever van de Susquehanna om zich te laten dopen. Zij waren ‘gedwongen het feit dat [zij] het priesterschap hadden ontvangen en gedoopt waren, geheim te houden vanwege een geest van vervolging die zich reeds in de omgeving kenbaar had gemaakt’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:74). De rivier vormde een belangrijke handels- en transportroute tijdens de

hoge waterstand in het voorjaar en werd dan druk bevaren. Het kan zijn dat Joseph en Oliver wachtten tot na zonsondergang, of dat ze gebruikmaakten van het hoge water en een afgelegen plek in de uiterwaarden opzochten.⁵

Joseph ordende Oliver tot het Aäronisch priesterschap nadat ze elkaar gedoopt hadden. Vervolgens ordende Oliver Joseph zoals de engel hun had opgedragen. President Joseph Fielding Smith heeft gezegd dat het noodzakelijk was om de aanvankelijke ordening door Johannes de Doper na hun doop opnieuw te bevestigen om 'die zegeningen in de juiste volgorde *opnieuw te bezegelen*'.⁶

Herstelling van het Melchizedeks priesterschap

We beschikken over minder details aangaande het bezoek van Petrus, Jakobus en Johannes aan Joseph en Oliver om het Melchizedeks priesterschap te herstellen. Verschillende interpretaties gebaseerd op terugblikkende verhalen plaatsen de gebeurtenis ergens in het voorjaar van 1829, misschien eind mei of in juni, en maanden later.⁷ Joseph en Oliver hebben nooit gezegd wanneer Petrus, Jakobus en Johannes precies zijn verschenen, terwijl ze dat bij Johannes de Doper en de herstelling van het Aäronisch priesterschap wel hebben gedaan. Ze hadden de aard of onderdelen van het priesterschap in het begin wellicht niet volledig begrepen. Josephs begrip van het priesterschap kwam stapje voor stapje.

Van 1830 tot 1835 werden priesterschapsambten verduidelijkt, en werden er quorums, raden, presidiums en bisschappen gevormd. Zelfs de term *Melchizedeks priesterschap* werd pas in 1835 als naam voor het 'Hoge Priesterschap' of 'grotere priesterschap' (Leer en Verbonden 107:9; 84:19) gebruikt (zie Leer en Verbonden 107:2–4).

Joseph gaf wel wat ruwe aanwijzingen over de locatie. In 1842 schreef hij dat hij het volgende had gehoord: 'De stemmen van Petrus, Jakobus en Johannes in de wildernis tussen Harmony [...] en Colesville [...] aan de Susquehanna, die verkondigen dat zij de sleutels bezitten van het koninkrijk' (Leer en Verbonden 128:20).

Dit lijkt erop te duiden dat de herstelling van het Melchizedeks priesterschap plaatsvond ergens langs een stuk weg van 45 kilometer tussen het huis van de familie Smith in Harmony (Pennsylvania) en het stadje Colesville (New York), waar het gezin van Joseph Knight woonde. De leden van de familie Knight waren kerkleden van het eerste uur en toegewijde vrienden van Joseph Smith. Ze zorgden tijdens de vertaling van het Boek van Mormon voor papier en andere benodigdheden. Later vormden ze de kern van de kerkgemeente Colesville.

Joseph en Oliver ontvingen niet alleen het Melchizedeks priesterschap van Petrus, Jakobus en Johannes, maar werden ook geordend 'om apostel [...] en bijzondere getuige' van de Heer te zijn (Leer en Verbonden 27:12). Zij kregen eveneens de nodige sleutels om de bedeling van de volheid der tijden in te luiden. Daarmee hadden ze het gezag om alle

De herstelling van het priesterschap was van hoofdbelang voor de goddelijke roeping van Joseph Smith als de eerste profeet van deze bedeling.

priesterschapsverordeningen te verrichten, waaronder het verlenen van de gave van de Heilige Geest.

Daarnaast ontvingen ze 'de sleutels van alle geestelijke zegeningen van de kerk' (Leer en Verbonden 107:18), die noodzakelijk waren om de kerk in april 1830 op te richten. Ze ontvingen bovendien openbaringen om alle dingen in de juiste volgorde te herstellen. Er manifesteerden zich geestelijke zegeningen in de vorm van wonderen, genezingen en verordeningen die met het gezag van het priesterschap verricht werden. In 1836 droegen nog enkele hemelse boodschappers priesterschapsleutels in verband met de vergadering van Israël en tempelwerk over (zie Leer en Verbonden 110).

Betekenis van de herstelling van het priesterschap

President David O. McKay (1873–1970) heeft gezegd dat het meest onderscheidende

---

*Mogen wij allemaal
bereidwillige deelnemers
aan de voortgaande
herstelling van het evangelie
zijn door wat er aan
hedendaagse profeten is
geopenbaard enthousiast
te omarmen en in praktijk
te brengen.*

kenmerk van de herstelde kerk van de Heiland ‘goddelijk gezag door rechtstreekse openbaring’ is.⁸ Zonder de terugkeer van het priesterschap zou de herstelling niet mogelijk geweest zijn. Het priesterschap legitimeert het verrichten van verordeningen en verschaft het raamwerk waarbinnen de kerk van de Heer op aarde wordt bestuurd.

Joseph richtte de kerk formeel op 6 april 1830 op. In de daaropvolgende jaren werden het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen gevormd. Priesterschapssleutels worden op aanwijzing van de president van de kerk wereldwijd aan plaatselijke leiders gedelegeerd. Zo kan het evangelie ‘voortrollen naar de einden der aarde’ (Leer en Verbonden 65:2).

De herstelling van het priesterschap was van hoofdbelang voor de goddelijke roeping van Joseph Smith als de eerste profeet van deze bedeling. In het voorwoord van de Leer en Verbonden verklaart de Heer: ‘Welnu, omdat Ik, de Heer, de rampspoed kende die de bewoners van de aarde zou overkomen, heb Ik mij gericht tot mijn dienstknecht Joseph Smith jr. en heb tot hem gesproken vanuit de hemel en hem geboden gegeven’ (Leer en Verbonden 1:17).

Joseph richtte zich vóór het bezoek van Johannes de Doper in mei 1829 op de vertaling van het Boek van Mormon. Met de herstelling van het Aäronisch en Melchizedeks priesterschap beseftte hij dat zijn roeping veel meer inhield. Het gezag dat Joseph vanuit de hemel ontving, bereidde hem ook verder voor op zijn taken als ziener, vertaler, profeet en apostel van Jezus Christus (zie Leer en Verbonden 21:1).

Ouderling Robert D. Hales (1932–2017) van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft beschreven hoe ons leven er zonder het priesterschap uit zou hebben gezien: ‘Als de macht van het priesterschap niet op aarde was gekomen, zou de tegenstander onbeperkt kunnen regeren. Er zou geen gave van de Heilige Geest zijn om ons te leiden en onderwijzen; geen profeten om in de naam van de Heer te spreken; geen tempels om heilige, eeuwige verbonden te sluiten; geen gezag om te zegenen of dopen, genezen of troosten. Zonder de macht van het priesterschap “zou de gehele aarde bij zijn komst volkomen worden verwoest” (zie Leer en Verbonden 2:1–3). Er zou licht noch hoop zijn, alleen duisternis.’⁹

Priesterschapsverordeningen staan centraal in het werk van de Heer om ‘de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen’ (Mozes 1:39). De doop en bevestiging, de begiftiging en de verzegeling voor tijd en eeuwigheid zijn essentieel voor ons heil. Dat gezinnen aan beide zijden van de sluier in tempels aan elkaar verbonden en verzegeld kunnen worden, is

alleen op aanwijzing van de president van de kerk door priesterschapsgezag en -sleutels mogelijk.

De voortgaande herstelling

Hoe kunt u door priesterschapsgezag geïnspireerd worden om aan de voortgaande herstelling van de kerk deel te nemen? We weten niet precies wat de toekomst in petto heeft, maar het is duidelijk dat de herstelling voortgaat. De Heer heeft Joseph niet elke leerstelling of verordening geopenbaard, of hem alle instructies gegeven, in het heilige bos, bij monde van Moroni op Cumorah of in de bijeenkomst waarin de kerk werd opgericht. De herstelling vond niet in één keer plaats. Integendeel, de Heer openbaarde Joseph dingen ‘regel op regel’ (2 Nephi 28:30), net zoals Hij zijn profeten vandaag de dag dingen overeenkomstig zijn doeleinden en timing blijft openbaren.

Sinds de tijd van Joseph Smith heeft een ononderbroken reeks profeten namens de Heer gesproken en blijven zij zijn wil bekendmaken. Profeten hebben een ruimere blik en krijgen specifieke aanwijzingen voor de moeilijkheden van hun tijd. President Russell M. Nelson verkondigt dat we allemaal ‘getuige van een herstellingsproces’ zijn. ‘U denkt misschien dat de kerk volledig hersteld is, maar u ziet nog maar het begin. Er ligt nog veel meer in het verschiet.’¹⁰

Wat de herstelling voor u betekent

Mogen wij allemaal bereidwillige deelnemers aan de voortgaande herstelling van het evangelie zijn door wat er aan hedendaagse profeten is geopenbaard enthousiast te omarmen en in praktijk te brengen. Er is ons bijvoorbeeld gevraagd om de hogere, heiligere wet van bediening aan onze broeders en zusters na te leven.¹¹ En mogen wij allemaal blijvende evangelievreugde vinden dankzij het thuisgerichte, kerkgesteunde leerplan, zodat we meer begrip van de kerkleer

krijgen, ons geloof versterken, de geboden onderhouden en een diepere persoonlijke aanbidding bereiken, met inbegrip van een thuisavond die in individuele en gezinsbehoeften voorziet.¹²

We kunnen ons op de wederkomst van de Heiland voorbereiden door de vergadering van Israël aan beide zijden van de sluier te bespoedigen.¹³ We kunnen de sabbatdag nog beter tot een verlustiging maken, zowel in onze zondagse eredienst als thuis.¹⁴ We kunnen beter afgestemd op de Heilige Geest blijven als we het nodige geestelijke werk doen om dagelijks persoonlijke openbaring te ontvangen.¹⁵

Ik getuig dat de hemelen geopend blijven en dat er nog veel meer in het verschiet ligt nu de Heer ons op geweldige tijden aan het voorbereiden is. Dankzij de herstelling van het priesterschap kunnen Gods kinderen heilsverordeningen bedienen en ontvangen, en hebben hedendaagse profeten, zieners en openbaarders het gezag om het koninkrijk van de Heer te besturen.

Met het priesterschap van de Heer binnen handbereik worden de kerk en haar leden dagelijks buitengewoon gezegend. Laten we dagelijks onze dankbaarheid uiten voor de verschijning van Johannes de Doper en van Petrus, Jakobus en Johannes, en voor de herstelling van het Aäronisch en Melchizedeks priesterschap in deze laatste bedeling, ter voorbereiding op de terugkeer van onze Heer en Heiland, Jezus Christus. ■

NOTEN

1. Joseph Smith, History, 1838–1856, deel A-1, 11 juni 1839–24 augustus 1843, 15, Bibliotheek voor kerkgeschiedenis.
2. Joseph Smith, in *History of the Church*, deel 1, 35.
3. Oliver Cowdery, brief aan W.W. Phelps, in *Latter Day Saints' Messenger and Advocate*, oktober 1835, 199.
4. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), 91. Hoewel die gebeurtenis traditiegetrouw aan de oever van de Susquehanna wordt gesitueerd, duiden bronnen uit die tijd erop dat ze zich in een esdoornbos in het noordelijk deel van het perceel terugtrokken. (Zie Mark Lyman Staker, 'Where Was the Aaronic Priesthood Restored? Identifying the Location of John the Baptist's Appearance, May 15, 1829', *Mormon Historical Studies* 12, nr. 2 [najaar 2011]: 142–159.)
5. Zie Mark L. Staker, 'Where Was the Aaronic Priesthood Restored?' 153.
6. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, samengesteld door Bruce R. McConkie, (1955), deel 1, 197.
7. Zie Larry C. Porter, 'Dating the Restoration of the Melchizedek Priesthood', *Ensign*, juni 1979, 5–9; Larry C. Porter, 'The Restoration of the Aaronic and Melchizedek Priesthoods', *Ensign*, december 1996, 42–44.
8. David O. McKay, 'The Mission of the Church and Its Members', *Improvement Era*, november 1956, 781.
9. Robert D. Hales, 'Blessings of the Priesthood', *Ensign*, november 1995, 32.
10. 'Latter-day Saint Prophet, Wife and Apostle Share Insights of Global Ministry', newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
11. Zie Russell M. Nelson, 'Onze bediening met Gods macht en gezag', *Liahona*, mei 2018, 68–70, 75; Russell M. Nelson, 'Onze bediening', *Liahona*, mei 2018, 100; Henry B. Eyring, 'Een geïnspireerde bediening', *Liahona*, mei 2018, 61–64; Jean B. Bingham, 'Onze bediening naar het voorbeeld van de Heiland', *Liahona*, mei 2018, 104–106.
12. Zie Russell M. Nelson, 'Openingswoord', *Liahona*, november 2018, 6–8; Quentin L. Cook, 'Diepe en blijvende bekering tot onze hemelse Vader en de Heer Jezus Christus', *Liahona*, november 2018, 8–12.
13. Zie Russell M. Nelson, 'Hoop van Israël' (wereldwijde devotionaal voor jongeren, 3 juni 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org; Russell M. Nelson, 'Deelname van de zusters aan de vergadering van Israël', *Liahona*, november 2018, 69–70.
14. Zie Russell M. Nelson, 'De sabbat is een verlustiging', *Liahona*, mei 2015, 129–132.
15. Zie Russell M. Nelson, 'Openbaring voor de kerk, openbaring voor onszelf', *Liahona*, mei 2018, 93–96.

Is mijn kind met een beperking klaar voor de doop?

De achtste verjaardag van onze zoon kwam eraan. Maar hoe wisten we zeker of hij klaar was voor de doop?

Katie Edna Steed

Onze zoon, David, zou over een klein jaartje 8 worden. Mijn man en ik wilden hem graag op de heilige verbonden van de doop voorbereiden. Dat betekende bijvoorbeeld het Boek van Mormon lezen, de doopverbonden bestuderen en de vragen van het doopgesprek doornemen. We hadden dat allemaal eerder ook met Davids zus gedaan. Maar David is autistisch, dus de beslissing of hij wel klaar was voor de doop, was voor ons minder vanzelfsprekend.

We wisten wel wat we moesten doen om hem bij de voorbereiding te helpen, maar de volgende vragen bleven de kop opsteken: *Moest* David wel gedoopt worden? Was hij er klaar voor? Had hij de doop wel nodig? Begreep hij wel wat voor verbond hij zou sluiten? Hoe wisten we zeker dat we de juiste beslissing namen?

Die vragen waren net als voor veel ouders die een kind met een beperking hebben de aanleiding voor een zoektocht naar leerstellige inzichten en persoonlijke openbaring.

De leeftijd van verantwoordelijkheid versus verantwoordelijkheid

In Leer en Verbonden 68:27 staat: ‘En hun kinderen zullen worden gedoopt tot vergeving van hun zonden wanneer zij acht jaar oud zijn, en de handoplegging ontvangen.’

Als we alleen op deze Schrifttekst afgingen, zouden we concluderen dat iedere 8-jarige klaar voor de doop is. Maar in de Schriften staat ook:

‘Kleine kinderen [zijn] door mijn Eniggeborene verlost;

‘daarom kunnen zij niet zondigen, [...] totdat zij verantwoordelijk beginnen te worden jegens Mij’ (Leer en Verbonden 29:46–47; zie ook Moroni 8:7–22).

Hoe konden mijn man en ik vaststellen of David verantwoordelijk was? We bleven zoeken.

We kwamen erachter dat iemands verantwoordelijkheid volgens het kerkelijk beleid van zijn eigen wensen en zijn begripsvermogen afhangt. Dus als David volgens de normen leefde, gedoopt wilde worden en toonde dat hij verantwoordelijk gehouden kon worden, mochten we hem de doop niet ontzeggen.

We kwamen er ook achter dat David, als hij door zijn beperking het intellectuele vermogen van een klein kind had, niet verantwoordelijk gehouden zou worden en geen heilsverordeningen nodig had. (Zie *Handboek 1: ringpresidenten en bisschoppen* [2010], 16.1.8; leden met vragen over het kerkelijk beleid kunnen hun bisschop raadplegen.)

Davids intellectuele vermogen was eigenlijk vrij normaal. Ik bleef me wel afvragen of David in voldoende mate verantwoordelijkheidsbesef had. Ik bleef bidden en zoeken in de hoop op aanwijzingen waardoor ik gemoedsrust zou krijgen.

Beperkingen en onschuld

Ik ken ouders met een gehandicapt kind die veel troost putten uit de wetenschap dat zij die op aarde leven zonder verantwoordelijk te zijn voor hun daden, hun staat van onschuld behouden: ‘Alle kleine kinderen zijn levend in Christus. [...] Want de kracht van de verlossing komt tot allen die geen wet hebben; [...] en zo iemand baat de doop niets’ (Moroni 8:22).

De profeet Joseph Smith heeft de toestand van kinderen die sterven en niet verantwoordelijk zijn ook beschreven: ‘En ik zag ook dat alle kinderen die sterven voordat ze de jaren van verantwoordelijkheid bereikt hebben, behouden worden in het celestiale koninkrijk van de hemel’ (Leer en Verbonden 137:10).

Ik weet dat de doop voor die personen in dit leven niet nodig is. Ik wist ook dat God ons zou laten weten wat voor David het beste was.

Goddelijke leiding zoeken

Mensen met beperkingen hebben vaak ook veel mogelijkheden. Veel personen met een handicap hebben een verstandelijk niveau van boven de 8 jaar. Zij kunnen zich laten dopen en bevestigen als ze verantwoordelijk worden (zie *Handboek 1*, 16.3.5). Anderen zijn niet verantwoordelijk. Ik wist dat mijn man en ik met onze zoon, met God en met onze bisschop, als ‘rechter in Israël’, konden overleggen om een geïnspireerde beslissing aangaande Davids gereedheid voor de doop te nemen (zie Leer en Verbonden 107:76).

De volgende woorden van Alma schonken me veel gemoedsrust: ‘En nu, daar u verlangend bent tot de kudde van God toe te treden en zijn volk te worden genoemd [...], wat hebt u er dan op tegen in de naam van de Heer te worden gedoopt, als getuigenis voor Hem dat u een verbond met Hem hebt aangegaan dat u Hem zult dienen en zijn geboden onderhouden, zodat Hij zijn Geest overvloediger over u zal kunnen uitstorten?’ (Mosiah 18:8, 10.)

Na al onze voorbereiding, al onze lessen thuis en

in het jeugdwerk, begon ik David vragen te stellen die volgens mij ook in zijn doopgesprek aan de orde zouden komen.

Soms bleek uit zijn antwoorden dat hij iets begrepen had, maar soms wist hij niet wat hij moest antwoorden. Ik vroeg me af of we er wel goed aan deden.

Uiteindelijk fluisterde de Geest mij in: ‘Waarom vraag je David niet wat hij ervan vindt?’

Ik ging naar David toe en vroeg: ‘David, wil je gedoopt worden?’

Hij keek me strak aan en zei: ‘Ja!’

Toen ik hem vroeg waarom hij gedoopt wilde worden, zei hij: ‘Om als Jezus te worden.’

Ik was opeens een en al gemoedsrust en wist wat ons te doen stond. Ik had geen enkele twijfel meer dat David er klaar voor was om zich te laten dopen en bevestigen, ook al snapte hij niet alle vragen perfect. Hij wist wat hij weten moest, en bovenal had hij het bewuste verlangen om Gods koninkrijk door de doop binnen te gaan.

De dag waarop David gedoopt en als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bevestigd werd, was vol liefde, vriendschap en vrede. Er waren veel familieleden, wijkleden, kinderen en zelfs leerkrachten van Davids school aanwezig. Het voorbeeld dat David die dag gaf door Jezus te volgen en zich te laten dopen, heeft velen ten goede beïnvloed. Ons gezin is sterker geworden omdat we konden leren hoe de werken van God door toedoen van onze zoon, David, geopenbaard zouden worden (zie Johannes 9:3). ■

De auteur woont in Utah (VS).

HOE KUNNEN WE LEDEN MET EEN HANDICAP HELPEN?

Leidinggevend en kunnen het voorbeeld van de Heiland volgen en anderen het gevoel geven dat ze erbij horen. Leden met een beperking en hun familieleden zullen zijn liefde dan voelen en hun belangrijke plaats in het lichaam van Christus begrijpen (zie 1 Korinthe 12:12, 18). Houd in uw leidende en dienende taak het volgende voor ogen:

1. Wees niet bang om vragen te stellen.

Soms zijn we bang om verschillen aan te kaarten, maar als u op respectvolle wijze vragen stelt, zullen mensen uw oprechte belangstelling voor hun situatie waarderen. Verpak vragen op een liefdevolle manier, zoals: 'Hoe kan ik uw beleving in de kerk meer diepgang geven?' Leden met een handicap en hun familieleden zijn vaak de beste vraagbaak wat de handicap betreft en kunnen u aangeven waar hulp nodig is.

2. Creëer begrip. Bespreek met leden, nadat u meer over hun handicap te weten bent gekomen, wat u volgens hen het beste aan anderen kunt vertellen. Zorg vervolgens op gepaste wijze dat de leidinggevend en andere leden in de wijk de handicap en behoeften van de betrokkene begrijpen. Zo creëert u meer medeleven en begrip, en doet u tevens inspiratie op over de steun die men kan bieden.

3. Zorg voor de nodige aanpassingen.

U kunt veel eenvoudige aanpassingen aanbrengen zodat iedereen kan leren en meedoen. Denk bijvoorbeeld aan extra tijd

bieden om op vragen te reageren, ondertiteling bij video's gebruiken, mensen die minder goed kunnen horen of zien op een gunstige plek laten zitten, en meerdere media gebruiken om lessen te presenteren. U kunt ook een deskundige gehandicapten van de wijk of ring raadplegen inzake specifieke aanpassingen.

4. Zorg voor gelegenheden om te dienen.

Bespreek met leden en hun verzorgers wat hun vaardigheden en talenten zijn. Stel vervolgens onder gebed vast hoe ze aan zinvol dienstbetoon kunnen doen. Iedereen kan iets aan het werk bijdragen.

5. Stel u liefdevol op. Streef naar de uitnodigende houding die ouderling Jeffrey R. Holland als volgt beschreef: 'Alle leden van de kerk maken deze reis. [...] Wat uw omstandigheden ook zijn, de deur staat voor u open.' ('Wat ieder nieuw lid dient te weten - en ieder ander lid nooit mag vergeten', *Liahona*, oktober 2006, 10.) Van alle middelen die we in de kerk hebben, zijn mensen die elkaar in liefde en vriendschap dienen altijd het belangrijkste.

Met VOEDSEL ALLERGIEËN rekening houden in de kerk

Lisa Ann Thomson

Op een kille avond in januari 2017 zette een jeugdactiviteit het leven van de familie Sorenson op zijn kop. Tanner, de zoon van Terry en Jenilyn, was 14. De activiteit liep ten einde. Iemand van de leiding kwam nog met de laatste versnaperingen langs. Tanner, die allergisch voor pinda's was, pakte een koekje en nam een hapje. Dat had hij niet moeten doen. Er zat pindakaas in.

'Hij keek meestal goed uit', zegt Terry.

Het lukte Tanner om thuis te komen – hij woonde niet ver van het kerkgebouw. Maar hij raakte al snel buiten bewustzijn. Hij ademde niet meer. Het medisch personeel van de ziekenwagen en op de spoedafdeling van het ziekenhuis deed wat het kon. Maar dat mocht helaas niet baten.

Tanner overleed die nacht als gevolg van zijn voedselallergie.

Een wereldwijd probleem

Ongeveer 5 procent van de kinderen wereldwijd heeft een voedselallergie.¹ In de Verenigde Staten hebben naar schatting 4 procent van de volwassenen en zo'n 8 procent van de kinderen een allergie.² Voor Europese en sommige Aziatische landen worden soortgelijke cijfers genoemd.³ In een wijk met 200 volwassenen praten we dan over zo'n 8 mensen, en in een jeugdwerk van 50 over 4 kinderen.

Meer dan 170 soorten voedsel zijn als mogelijk allergeen aangemerkt. Maar in de Verenigde Staten zijn de 'grote 8' voor de meeste voedselallergieën verantwoordelijk: melk, eieren, pinda's, noten, tarwe, soja, vis, en schaal- en schelpdieren.⁴ In verschillende gebieden voeren andere soorten voedsel de lijst allergenen aan, zoals kikkererwten in India, boekweit

in Zuid-Korea en Japan, en mierenieren in het noorden van Thailand. Koemelk en eieren zijn wereldwijd stevast de meest voorkomende voedselallergenen.⁵

Er treedt een allergische reactie op als het afweersysteem van het lichaam reageert tegen een substantie die ten onrechte als dreiging wordt opgevat. De ernstigste reactie is anafylaxie: een snelle systemische allergische reactie die de dood tot gevolg kan hebben.⁶ Mogelijke symptomen zijn: tinteling of jeuk in de mond; gezwollen lippen, gezicht, tong of andere lichaamsdelen; misselijkheid of braken; vernauwing van de luchtwegen; snelle hartslag en duizeligheid; en shock.⁷

‘Het is minstens zo ernstig als iemand die een beroerte of hartaanval in de kerk krijgt’, legt allergoloog en kerklid dr. Jonathan Olson uit. ‘Iemand die een allergische reactie krijgt, kan sneller overlijden dan iemand die een hartaanval krijgt.’

Hoewel potentiële therapieën perspectief bieden, zijn voedselallergieën momenteel niet te genezen. De zorgaanpak blijft vooralsnog ‘het allergeen mijden, en anafylaxie herkennen en behandelen’, zegt dr. Olson.

Liefde gaat door de maag

Voedsel speelt in bijeenkomsten vaak een belangrijke rol. Culturen, tradities en feestdagen worden erdoor bepaald. Voedsel dient als brandstof voor ons lichaam, maar voedt ook onze ziel. We tonen er onze liefde en zorg mee, en stimuleren mensen erdoor om samen te komen en contacten te leggen.

Dat geldt zeker in de kerk. Er wordt bijvoorbeeld tijdens een les wat lekkers uitgedeeld om deelname te bevorderen of een punt duidelijk te maken. Potlucks, bak- en kook-

‘Iemand die een allergische reactie krijgt, kan sneller overlijden dan iemand die een hartaanval krijgt.’

wedstrijdjes en andere activiteiten geven de heiligen een reden om gezellig bij elkaar te komen. We bereiden met liefde maaltijden voor pas bevallen moeders en voor uitvaartdiensten. We brengen als teken van medeleven wat lekkers bij iemand langs.

Zelfs de Heiland voedde de vijfduizend die bijeen waren gekomen om Hem te horen prediken.⁸

Deze voorbeelden illustreren waarom het zo moeilijk kan zijn om met voedselallergieën rekening te houden, zelfs – en vooral – in de kerk. Sommigen zullen er ook weinig begrip

voor kunnen opbrengen. Liefde gaat dus vaak door de maag. Maar als wij kleden met een dienende houding met voedselallergieën omgaan, kan het aanpassen of zelfs *weglaten van voedsel* ook een uiting van liefde zijn.

Het avondmaal heilig – en veilig – maken

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: ‘Het sacrament van het avondmaal van de Heer [is] het heilige hoogtepunt van onze wekelijkse eredienst. [...]

‘Dit aan de Heer gewijde uur is het heiligste uur van onze week.’⁹

De recent gepubliceerde richtlijnen en instructies van de kerk inzake voedselallergieën en kruis-

brood op de avondmaaltafel. (U vindt uitgebreide informatie op disability.ChurchofJesusChrist.org.) Met deze richtlijnen is voor de meeste leden een veilige avondmaalsbeleving gewaarborgd.

Leden met een allergie kunnen met hun bisschop aanpas-

Leden met een allergie kunnen met leiders veilige alternatieven voor het avondmaalsbrood bespreken.

besmetting geven echter aan: ‘Voedselallergieën en reacties op voedsel kunnen een grote invloed hebben op iemands [...] emotionele gezondheid en vermogen om aan kerkbijeenkomsten en kerkactiviteiten deel te nemen.’¹⁰

De richtlijnen en instructies van de kerk inzake voedselallergieën gaan onder meer over het gebruik van glutenvrij avondmaalsbrood en mijden van contact met glutenhoudend

singen bespreken die voor het avondmaal geschikt zijn. Leden kunnen bijvoorbeeld hun eigen glutenvrije brood in een afgesloten zakje meebrengen.

Gezinnen die met een voedselallergie te maken hebben, ondervinden mogelijk ook last als anderen voedsel of snacks in de avondmaalsdienst bij zich hebben. Sommige allergische reacties kunnen namelijk optreden door een allergeen alleen maar in te ademen of aan te raken. De betrokken gezinnen kunnen tijdens de avondmaalsdienst dan bijvoorbeeld van stoel wisselen of naar de gang gaan als er voedsel in de buurt is.

In een instructiebijeenkomst in april 2015 stelde president M. Russell Ballard, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, het volgende aan de orde: ‘Ons belangrijkste doel is dat ieder een geestelijke ervaring en versterkt geloof in onze hemelse Vader en de Heer Jezus Christus kan hebben door sabbatheiliging.’ Hij voegde daaraan toe: ‘We mogen toch wel verwachten dat smartphones en tablets,

spelletjes en voedsel één kostbaar uur van de 168 uur in een week plaats kunnen maken voor de avondmaalsdienst die aan onze hemelse Vader en zijn geliefde Zoon, de Heer Jezus Christus, is gewijd.¹¹

Niet iedereen kan het, om verschillende redenen, tijdens de kerkbijeenkomsten zonder voedsel stellen. Maar met het ingekorte schema kunnen we de suggestie van president Ballard wellicht ter harte nemen en evalueren of we voedsel naar de avondmaalsdienst moeten meenemen.

Elkaars lasten dragen

De lichamelijke gevolgen van voedselallergieën kunnen ernstig zijn, maar de geestelijke gevolgen evenzeer – ten goede of ten kwade.

Francesca's dochter heeft een ernstige zuivelallergie. Toen haar dochter nog in het jeugdwerk zat, bracht een van haar leerkrachten altijd zelfgemaakte cupcakes mee als er iemand jarig was. Francesca bood aan om voor lactosevrije cupcakes te zorgen als er een verjaardag was. De leerkracht sloeg het aanbod af, maar liet het 6-jarige meisje in de gang zitten wanneer de traktaties rondgingen.

'Dat was op meerdere vlakken erg pijnlijk', vertelt Francesca. 'De leerkracht leerde de andere kinderen niet "als Jezus te worden" door iedereen lief te hebben en erbij te betrekken, maar leerde ze juist om een ander buiten te sluiten.'

Betrokkenheid en uitsluiting zijn een rode draad als je met gezinnen spreekt die met een voedselallergie te maken hebben. Cynthia's 9-jarige zoon, die allergisch voor pinda's en noten is, keek erg naar een eendagskamp uit. Op de ochtend van het kamp kreeg Cynthia echter een telefoontje van iemand van de leiding met de melding dat haar zoon niet welkom was. Ze konden geen rekening met zijn allergieën houden.

'Ik hing op en barstte in snikken uit', vertelt Cynthia. 'Ik huilde tranen van intens verdriet voor mijn knulletje dat wéér buitengesloten werd.'

Katie Edna Steed, manager deskundigen gehandicapten van de kerk, merkt op: 'De Heiland zou de 99 achterlaten en die ene gaan zoeken. We moeten dat voorbeeld voor ogen houden – die ene zien en ons van die ene bewust zijn.'

We kunnen hulp bieden

Leden met een voedselallergie en de andere leden in de wijk kunnen op veel manieren liefde tonen, en deelname in de kerk tot een veilige en inclusieve beleving maken.

Vragen die u zich bij het plannen van een activiteit of les kunt stellen

1. Zet voedsel in mijn les of activiteit mijn boodschap kracht bij? Of kan het er afbreuk aan doen? Kan ik voedsel uit mijn les of activiteit weglaten?
2. Als voedsel een belangrijk onderdeel van mijn activiteit is, hoe kan ik dan rekening houden met deelnemers die een voedselallergie hebben? Kan ik mijn doel ook bereiken met voedsel dat veilig voor alle betrokkenen is? Kan ik betrokkenen of ouders vragen om voor een veilige traktatie te zorgen of me op veilige opties te wijzen?
3. Als het niet mogelijk is iets mee te nemen wat iedereen mag hebben, heb ik dan een alternatief voor mensen met een allergie? Kan ik direct in overleg treden met betrokkenen die een allergie hebben, zodat ze ook gerust kunnen meedoen?

Wat kunnen gezinnen doen die met een voedselallergie te maken hebben?

Gezinnen die met een voedselallergie te maken hebben,

‘De Heiland zou de 99 achterlaten en die ene gaan zoeken. We moeten die ene zien en ons van die ene bewust zijn.’

kunnen hun behoeften aan leidinggevend en leerkrachten kenbaar maken – en dat weer doen als er anderen geroepen worden. Ze kunnen aanbieden om voor allergievrij voedsel te zorgen, en bij het plannen van menu's en activiteiten helpen. Ze kunnen eenvoudige, levensreddende instructies geven en voor noodplannen zorgen. Ze zullen begrip tonen als leden bang of terughoudend zijn, maar ze praten leden ook geduldig bij en werken samen aan veilige en inclusieve opties. Ze behoren om redelijke aanpassingen te vragen die de wijk blijvend kan aanbrengen.

Wat kunnen wijkleden doen?

Wijkleden kunnen begrip voor iemands situatie proberen op te brengen. Wijkleden moeten de instructies van ouders inzake het geven van voedsel aan een kind in acht nemen. Als voedsel voor een activiteit of les nodig is, kunnen leerkrachten en leidinggevend en aan betrokkenen en ouders vragen of het voedsel veilig is. Wijkleden kunnen betrokkenen en ouders laten meedenken over een gepaste oplossing voor een bepaalde situatie.

Suzanne heeft meerdere voedselallergieën. Ze is in het bijzonder geraakt door de fijngevoeligheid waarmee de priesters in haar wijk met het avondmaal omgaan. ‘De jongemannen

stemmen me heel nederig. Ze maken het voor mij veilig om van het avondmaal te nemen’, zegt ze.

Op een zondag werd ze bij het avondmaal overgeslagen. De priesters hadden gemerkt dat haar brood in aanraking met het andere brood op de tafel was gekomen.

‘Ze kwamen na de avondmaalsdienst naar me toe en legden uit wat er gebeurd was. Ze hadden van de bisschop speciaal toestemming gekregen om het avondmaal in een klaslokaal aan mij te bedienen’, zegt Suzanne. ‘Ik huilde toen ze het avondmaal in dat kamertje zegenden en ronddienden. Ik voelde de liefde van de Heiland heel

sterk en wist dat Hij van mijn strijd met dit probleem op de hoogte was.’

‘Met de bereidheid om een veilige omgeving voor mensen met een ernstige allergie in de kerk te creëren, tonen we ook onze bereidheid om elkaars lasten te dragen’, zegt Suzanne.

Francesca's dochter zit nu bij de jongevrouwen. Haar jongevrouwenpresidente voelde dat ze dit gezin moest steunen. ‘Naar mijn idee moesten we er alles aan doen om te zorgen dat ze niet tussen haar veiligheid en haar aanbidding hoefde

te kiezen', zegt ze. 'Ik bad over de aanpak van deze situatie en voelde duidelijk dat we dit gezin moesten omarmen, zodat het volledig mee kon doen.'

Jeugdleiders en -leidsters waren bereid om een jeugdconferentie met overnachting te plannen waar Francesca's dochter veilig aan kon deelnemen. Francesca hielp bij de planning van het menu en de boodschappen. De jongemannen maakten de grills grondig schoon voordat ze er voedsel op bereidden.

'Het was geweldig!' zegt Francesca. 'Ik moest huilen en voelde Gods liefde door hun vriendelijke daden die ervoor zorgden dat ze mee kon doen. Mijn dochter ook.'

De werken van God geopenbaard

De familie van Tanner heeft na het verlies van hun zoon vele grote en kleine wonderen meegemaakt. Ze hopen dat meer aandacht voor voedselallergieën daar ook bij hoort.

'Het is niet zo dat deze jongelui met een allergie onverantwoordelijk zijn. Het is niet zo dat ze niet opletten. Maar ze zijn nog jong', zegt Tanners vader, Terry. 'Eén tel van onachtzaamheid kan al funest zijn.'

Met een dienende houding is dat te voorkomen. 'Bediening betekent juist dat we in de behoeften van anderen voorzien', zegt dr.

Olson. 'In de kerk draait alles om de behoeften van die ene. Het gaat erom dat in ieders geestelijke en lichamelijke behoeften wordt voorzien.'

Sharon Eubank, eerste raadgeefster in het algemeen ZHV-presidium, heeft gezegd: 'Christus zei liefdevol tegen de Nephieten: "Ik [heb] niemand van u geboden weg te gaan." [...] Het is een vaste vereiste voor christelijke discipelen en heiligen der laatste dagen dat zij elkaar ware liefde betonen.'¹²

Francesca had aanvankelijk veel moeite om te begrijpen

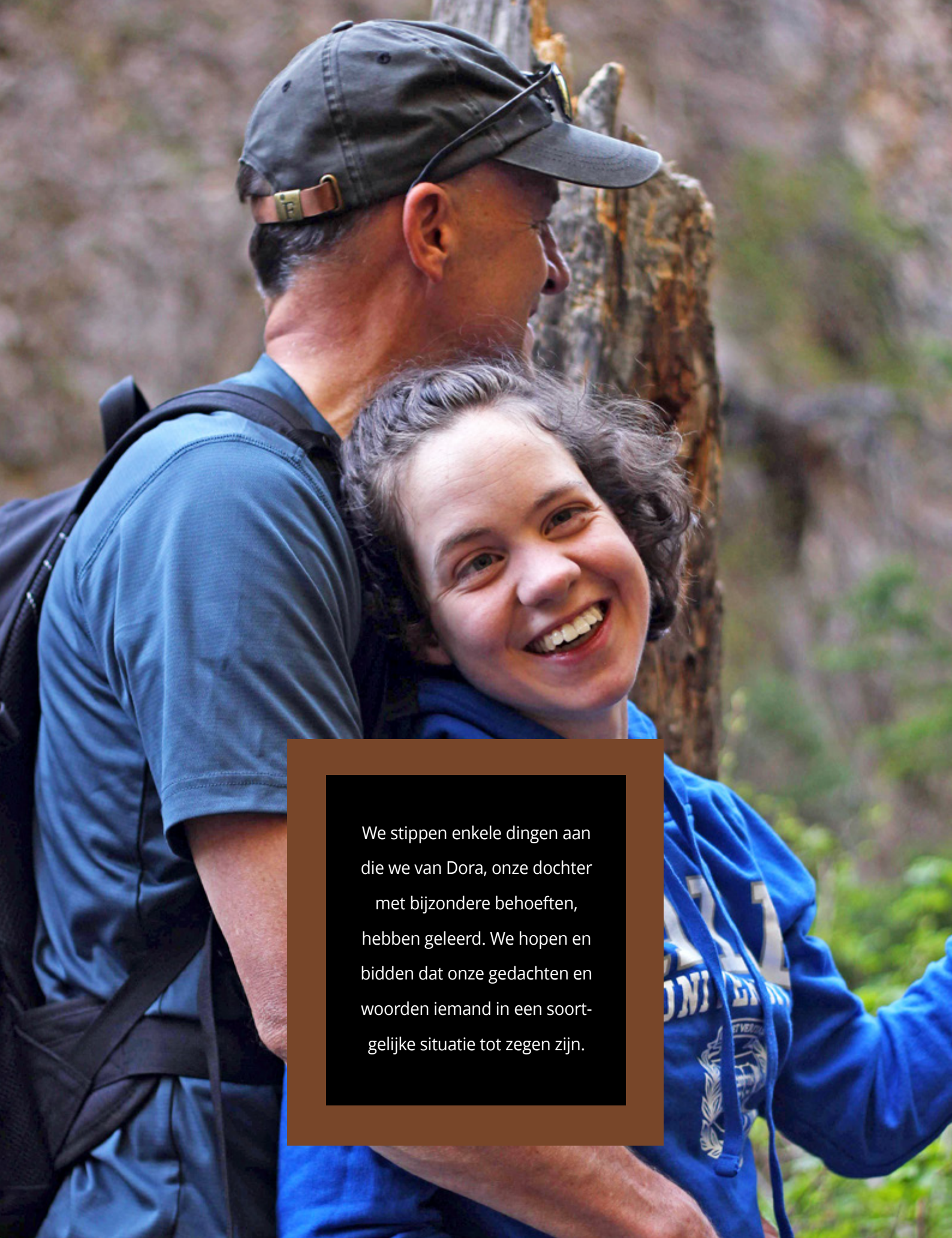
Gezinnen, leerkrachten en leidinggeevenden kunnen samenwerken om de kerk een veiliger plek te maken waar iedereen kan leren en groeien.

waarom juist haar kind een voedselallergie had. Ze kwam uiteindelijk tot het inzicht: 'Soms geneest God iemand met een handicap om zijn glorieuze werken aan het licht te brengen. Soms neemt Hij de handicap niet bij iemand weg, omdat Hij zijn werken openbaar wil maken in hoe anderen die persoon behandelen. God biedt ons alle kansen om te leren vriendelijk te zijn en meer op Hem te lijken door ons een wonder voor anderen in hun lijden te laten zijn.' ■

NOTEN

1. Zie 'Food Allergies: Global Burden, Causes, Treatment, Prevention and Public Policy' (consensusonderzoek door het U.S. Institute of Medicine, 2017), National Academies of Science.
2. Zie Wenyin Loh en Mimi L.K. Tang, 'The Epidemiology of Food Allergy in the Global Context', *International Journal of Environmental Research and Public Health*, jaargang 15, nr. 9 (18 september 2018), 2043, ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6163515.
3. Zie Alison Joanne Lee, Meera Thalayasingam en Bee Wah Lee, 'Food Allergy in Asia: How Does It Compare?' *Asia Pacific Allergy*, jaargang 3, nr. 1 (januari 2013), 3–14, ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3563019/; FARE: Food Allergy Research & Education. 'Food Allergy Facts and Statistics for the U.S.', foodallergy.org/sites/default/files/migrated-files/file/Final-FARE-Food-Allergy-Facts-Statistics.pdf. Over sommige voedselallergieën groeit men heen. Dat verklaart het hogere percentage onder kinderen ten opzichte van volwassenen.
4. Zie FARE, 'Food Allergy Facts and Statistics for the U.S.'
5. Zie Loh en Tang, 'The Epidemiology of Food Allergy in the Global Context'.
6. Zie 'Signs and Symptoms', anaphylaxis.org.uk/hcp/what-is-anaphylaxis/signs-and-symptoms.
7. Zie Mayo Clinic, 'Food allergy', mayoclinic.org.
8. Zie Markus 6:37–44; Lukas 9:10–17.
9. Jeffrey R. Holland, 'Zie het Lam van God', *Liahona*, mei 2019, 45, 46.
10. 'Food Allergies', in het gedeelte Policies and Guidelines op disability. ChurchofJesusChrist.org.
11. M. Russell Ballard, in 'April 2015: Sabbath Day Observance' (video), ChurchofJesusChrist.org/media-library.
12. Sharon Eubank, 'Christus: het licht dat in de duisternis schijnt', *Liahona*, mei 2019, 74; cursivering toegevoegd.

We stippen enkele dingen aan die we van Dora, onze dochter met bijzondere behoeften, hebben geleerd. We hopen en bidden dat onze gedachten en woorden iemand in een soortgelijke situatie tot zegen zijn.

Ouderling Paul B. Pieper
van de Zeventig
en Melissa T. Pieper

Bijzondere behoeften, bijzondere lessen

In de dagen na de geplande keizersneegeboorte van onze dochter Dora wisten we dat ze anders was. Maar we begonnen pas te beseffen dat ze het leven van ons gezin op de kop zou zetten, toen ze drie weken later rechtstreeks van een controleafspraak bij een arts met spoed naar het ziekenhuis werd gebracht.

De weken en maanden daarna hadden we het idee dat we in een achtbaan zaten. Hoop en vrees wisselden elkaar af, terwijl toegewijde artsen een diagnose voor Dora's aandoening probeerden te stellen. Elke nieuwe theorie bracht een eigen reeks onzekerheden met zich mee.

'O, alstublieft *dat* niet. We willen haar echt niet verliezen', reageerden we op een mogelijke diagnose. 'Als het *dit* is, weten we niet hoe we ermee om moeten gaan', reageerden we op een andere mogelijkheid.

Een diagnose is een tweesnijdend zwaard. Aan de ene kant brengt het duidelijkheid zodat je een beter beeld van de toekomst krijgt. Aan de andere kant kunnen er verwachtingen ontstaan of beperkingen geformuleerd worden die

er flink naast zitten. In ons geval zijn we dankbaar dat de artsen na alle theorieën en tests nooit een specifieke diagnose voor Dora konden stellen.

'Ze is fysiologisch in elk opzicht normaal,' vertelden ze ons, 'maar ze heeft last van een lage spierspanning en toevallen.'

We hebben de afgelopen 28 jaar met die verklaring geleefd – met de onzekerheden, de onverwachte wendingen, de moeilijkheden, en de

We zeggen liever wat Dora goed kan dan wat ze niet kan.

vreugden en mogelijkheden. We wisten niet hoe de weg eruit zou zien, maar we hebben ons nooit door een vastgestelde medische diagnose beperkt gevoeld.

Een persoon met bijzondere behoeften beschrijven

Door de jaren heen is ons over Dora vaak de vraag gesteld: 'Wat heeft ze?' en 'Wat is haar handicap?' We antwoorden dan doorgaans iets in de trant van: 'Ze kan niet praten, zonder hulp niet lopen, eten of zich aankleden, maar ze is veel meer dan dat.'

We hebben geleerd om haar niet te beschrijven in termen van haar handicap of haar beperkingen. We beschrijven haar liever in termen van wat ze goed kan.

Dora kan bijvoorbeeld glimlachen. Haar glimlach werkt aanstekelijk. Volsslagen vreemden vragen ons soms op de luchthaven of ze op de foto met Dora mogen, gewoon omdat ze door het licht van haar stralende lach geraakt zijn.

Ze kan knuffels geven. Als je het geluk hebt om van Dora een knuffel te krijgen, voel je je een ander mens. We verlieten eens een sportevenement toen Dora een dakloze man op het trottoir passeerde en hem spontaan een knuffel gaf. Je kon duidelijk aan zijn gezicht zien dat haar knuffel het hoogtepunt van zijn dag was.

GAMMEL OMHULSEL, GODDELIJKE BESTEMMING

'Er is geen volmaakt lichaam nodig om een goddelijke bestemming te bereiken. Soms krijgen de liefste geesten een gammel omhulsel. Mensen met fysieke problemen ontwikkelen juist daardoor vaak grote geestelijke kracht. Zij hebben recht op alle zegeningen die God zijn trouwe en gehoorzame kinderen belooft.'

President Russell M. Nelson, 'Je lichaam: een prachtig geschenk om te koesteren', *Liahona*, augustus 2019, 53.

Dora helpt je je geliefd te voelen. Als Dora je aankijkt, ook al is het maar heel even, voel je een liefde en genegenheid die je tot tranen toe bewegen. Waarom zouden we haar met die geweldige gaven ooit als 'beperkt' of 'gehandicapt' willen beschrijven? Ze heeft honderden levens ten goede beïnvloed, gewoon door wie ze is en wat ze doet.

Van dag tot dag

Ouders raken makkelijk overstelpt door de gedachte dat hun kind de rest van zijn of haar leven afhankelijk van ze zal zijn. Dat gevoel is nog sterker als dat kind constante lichame-

lijke, emotionele en wellicht medische ondersteuning nodig heeft. Het vooruitzicht een kind elke dag te moeten voeden, aankleden, wassen, verzorgen en ondersteunen, kan een berg lijken die simpelweg te hoog en te steil is om te beklimmen.

Op die momenten is het belangrijk om een stapje terug te doen en te zeggen: 'Ik ben alleen met vandaag bezig.' We hebben gemerkt dat dit alles minder onmogelijk lijkt als we ons steeds tot de behoeften en mogelijkheden van die dag beperken. We kunnen van dag tot dag leven, en de vreugde en vooruitgang van die dag leren zien.

Mogelijkheid tot ontwikkeling

Iedere geest die naar de aarde wordt gezonden, heeft de mogelijkheid om zich te ‘ontwikkelen’.¹ We worden allemaal geacht onze keuzevrijheid naar ons vermogen te gebruiken. Als verzorgers is het onze taak om degenen die we zorg verlenen zoveel mogelijk lichamelijk, emotioneel en geestelijk tot groei en ontwikkeling te stimuleren. Dat kan inhouden dat we ze de gelegenheid bieden om dienstbaar te zijn – zoals Dora die knuffels geeft of stralend glimlacht. Het kan ook betekenen dat we ze helpen om hun lichamelijke en verstandelijke vermogens door middel van therapie en activiteiten te gebruiken en, indien mogelijk, te vergroten.

Daarbij moeten we wel realistisch zijn. Als we voortdurend gefrustreerd zijn, leggen we de lat wellicht te hoog. De Heer kan ons door zijn Geest bijstaan en leiden om die dingen te doen die mogelijk en geschikt zijn. Soms geeft Hij ons wonderen, hoe klein ze ook mogen lijken.

We zullen nooit vergeten dat we van een vooraanstaande orthopedist te horen kregen dat Dora nooit zou kunnen lopen. Maar na jaren van veelvuldig gebed en hard werken kan Dora inmiddels met hulp lopen. Haar algemene toestand is niet veranderd, maar de Heer gaf ons een klein wonder om haar vooruit te helpen en meer van het leven te laten genieten.

Geloof om niet genezen te worden

Het is heel normaal om naar het *waarom* te vragen als een dierbaar kind van God met een handicap in ons gezin wordt geplaatst. Ons geloof brengt ons er vanzelf toe om God te vragen of de aandoening van het kind niet genezen of weggenomen kan worden. We hebben het vaste geloof dat God onze dochter kan genezen, maar Hij heeft ook duidelijk gemaakt dat dit momenteel niet zijn wil is.

Onze hemelse Vader heeft Dora voor zijn eigen doeleinden naar ons gestuurd. Hij zal

haar ook genezen – als en wanneer Hij dat wil. Die dag komt misschien pas als de tijd van ultieme genezing met de opstanding aanbreekt. Er komt net zoveel geloof bij kijken om Gods wil te aanvaarden dat deze dierbaren niet nu genezen worden als om te geloven dat Hij ze nu wel genezen kan. Dora is met een reden naar ons gestuurd. We hebben gevoeld dat het niet de bedoeling is dat we vragen *waarom*, maar dat we onze hemelse Vader dienen te vragen *wat* Hij ons erdoor wil laten leren.

‘Vragen als: Waarom moet mij dit overkomen? Waarom moet ik dit nu doormaken? Waar heb ik dit aan verdiend? Dergelijke vragen leiden nergens toe’, zegt ouderling Richard G. Scott (1928–2015) van het Quorum der Twaalf Apostelen. ‘Vraag liever: wat moet ik doen? Wat moet ik uit deze ervaring leren? [...] Als u met volle overtuiging bidt: “Maak me alstublieft uw wil bekend” en “Moge uw wil geschieden”, bent u in de beste positie om een maximum aan hulp van uw liefhebbende Vader te ontvangen.’²

We denken weleens aan de ouders van de kinderen die de Heiland tijdens zijn aardse bediening genas. Die ouders vroegen zich, net als wij, wellicht ook af met welk doel hun kinderen bij hen terecht waren gekomen. De ouders konden na de genezing van hun kind door de Heiland begrijpen dat

Hij zijn genezende macht en goddelijkheid onmogelijk aan de dag had kunnen leggen als er niemand te genezen viel. We hebben het geloof dat er een tijd van genezing voor alle kinderen van God zal komen.³

We kijken naar die dag uit. ■

NOTEN

1. De profeet Joseph Smith heeft gezegd: ‘Alle geesten die God ooit naar de aarde heeft gezonden, hebben de mogelijkheid om zich te ontwikkelen.’ (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 226.)
2. Richard G. Scott, ‘Trust in the Lord’, *Ensign*, november 1995, 17.
3. Zie voor inzichten in ‘het geloof om niet genezen te worden’ David A. Bednar, ‘De wil en timing van de Heer aanvaarden’, *Liahona*, augustus 2016, 16–23.

Als verzorgers is het onze taak om degenen die we zorg verlenen zoveel mogelijk lichamelijk, emotioneel en geestelijk tot groei en ontwikkeling te stimuleren.

De woorden van de profeet voor iedereen

Ik had niet verwacht om een citaat van een profeet van God aan de muur van de school te zien.

Ik stond op een ochtend vroeg op om me klaar te maken voor mijn werk. Ik vind mijn baan als leerkracht meestal best leuk, maar die ochtend was ik het liefst weer onder de dekens gekropen.

Toen ik op de middelbare school aankwam, probeerde ik mezelf op te peppen voor de les. Ik moest zo wiskunde geven, maar mijn hart en hoofd voelden allebei niet denderend. Alles voelde negatief.

Ik ging vóór de les nog even naar het toilet. Zo nu en dan hangt iemand flyers op in de toiletruimten met informatie voor leerlingen en personeel. Vanuit mijn ooghoeken zag ik een flyer

die mijn aandacht trok. Er stond het volgende fijne citaat op: 'Als je anderen licht wilt geven, zul je zelf moeten schijnen.'¹ Ik zag tot mijn verrassing dat dit citaat van president Thomas S. Monson (1927–2018) afkomstig was.

Ik had niet verwacht om een citaat van een profeet van God aan de muur van de school te zien. Ik woon in een klein plaatsje in Pennsylvania (VS), en ik weet zeker dat er verder maar weinig of zelfs helemaal geen andere leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op deze school zijn. Ik wist dat er naast mij maar weinig anderen waren die het belang van de woorden van president

Monson zouden begrijpen. Hij was een man die ik jarenlang als profeet steun had verleend. Ik voelde dat die boodschap voor mij bedoeld was. Mijn hart werd erdoor verzacht, en mijn humeur fleurde op. Ik was in mijn hart opeens ontzettend dankbaar voor mijn getuigenis en voelde de liefde van onze hemelse Vader om me heen.

Ik wilde de flyer van de muur trekken en de hele dag op zak houden om me op te monteren, maar ik besepte in een flits iets. President Monson was niet alleen mijn profeet en die van de leden van de kerk – hij was de profeet voor de wereld. Zijn woorden, net zoals de woorden van president Russell M. Nelson tegenwoordig, zijn voor iedereen. De woorden van een profeet helpen en bemoedigen *allen* die ze willen horen. Ik nam met mijn telefoon een foto van het citaat en liet de flyer hangen zodat anderen er ook baat bij mochten hebben.

Ik ben dankbaar dat onze hemelse Vader die boodschap op mijn pad plaatste. Ik wil anderen licht geven. Door gehoorzaamheid en een nauwe band met onze Heiland kan ik zelfs stralen op dagen dat duisternis me overvalt. ■

Katherine Furgeson, Pennsylvania (VS)

NOOT

1. Thomas S. Monson, 'Ik, die blind was, kan nu zien', *De Ster*, juli 1999, 67.

'Ik verloochen mijn geloof niet'

Ik werd op het werk bespot en met de nek aangekeken. Waarom bleef ik me dan vastklampen aan een baan die een gevaar voor mijn geestelijke welzijn was gaan vormen?

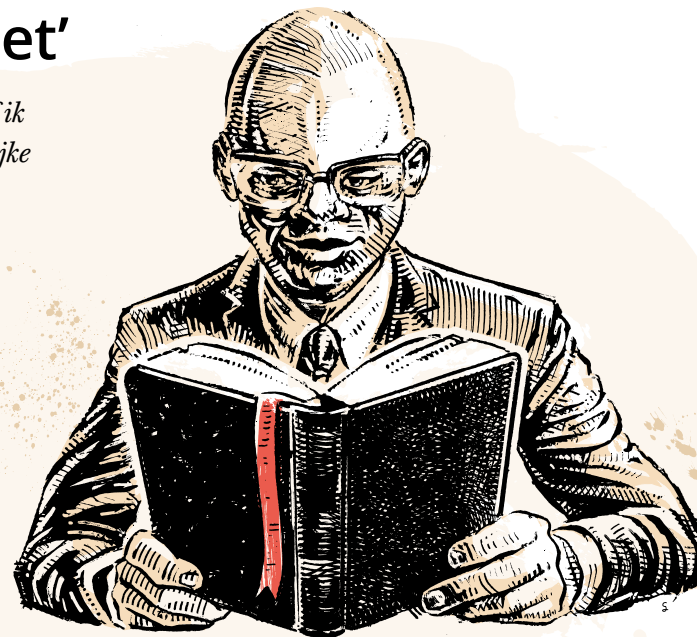
Ik was nog maar pas als assistent-hoofd van een grote bibliotheek aangenomen toen mijn team en ik aan een ambitieus project begonnen om 37.000 boeken te digitaliseren. Op een dag riep mijn chef me bij zich op zijn kantoor.

'Edouard,' zei hij, 'ik ben uitgenodigd om in de Verenigde Staten een presentatie over ons digitaliseringsproject te geven en te kijken of we nog meer boeken kunnen krijgen. Ik mag een vertrouwde collega meenemen. Ik heb wel vertrouwen in jou, maar niet in jouw kerk. Als je je geloof afzweert, mag je met me mee.'

Voordat ik een woord kon zeggen, zei hij dat ik er maar over na moest denken en stuurde hij me weer weg.

Ik vertelde mijn vrouw die avond wat er gebeurd was. Ze moedigde me aan om geloof te hebben. Ik vertelde mijn chef de volgende dag dat ik bij mijn geloof bleef. Hij werd boos en zei dat hij wel alleen op reis zou gaan.

Een jaar later kreeg ik de kans om naar Frankrijk af te reizen voor een korte opleiding in bibliotheeksubsidies, -aankopen en -management. Ik had alleen de goedkeuring van mijn chef nodig. Hij zei dat hij de goedkeuring alleen zou geven als ik mijn geloof afzweerde. Dat weigerde ik wederom. Daarop verscheurde hij het document en smet het in mijn gezicht. Enige tijd later sprak mijn chef me weer aan.

'Ik ga binnenkort weer ergens heen', zei hij. 'Je mag mee, maar de voorwaarden zijn ongewijzigd. Ik zal nooit met een lid van jouw kerk op stap gaan.'

'Ik verloochen mijn geloof niet', zei ik. Hij ging zonder een woord te zeggen weg. Hij begon daarna met mijn collega's over mij te praten.

'Ik heb hem kansen geboden', zei hij dan. 'Maar hij heeft ze allemaal voorbij laten gaan vanwege zijn blinde geloof. Hij is een dwaas.'

Ik werd vanaf dat moment op het werk bespot en met de nek aangekeken. Ik voelde me lamgeslagen. Op een avond, terwijl dat probleem door mijn hoofd spookte, sloeg ik de Bijbel open en las: 'Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel

geworpen wordt' (Mattheüs 5:29).

Als de Heer zegt dat we ergens afstand van moeten doen om onszelf te redden, waarom bleef ik me dan vastklampen aan een baan die een gevaar voor mijn geestelijke welzijn was gaan vormen? De volgende dag diende ik mijn ontslag in.

Ik ben nu heel blij met die keuze. Ik heb vernedering op het werk en tijdelijke werkloosheid met moed en geloof in Jezus Christus verdragen. In mijn nieuwe baan krijg ik kansen die ik eerder niet had. De Heer heeft me gezegend. Ik dank Hem voor zijn goedertierenheid en zijn liefde jegens mij. ■

Edouard Ngindu, Katoka
(Democratische Republiek Congo)

We hadden een tweede wonder nodig

De zwangerschap van mijn vrouw was al een wonder. Nu hadden we er nog eentje nodig.

Mijn vrouw, Sarah, was 24 weken zwanger toen ze hevige pijn kreeg. Ik gaf haar een zalving en ging daarna naar mijn werk. Ik was nog aan het werk toen ze me belde om naar huis te komen en haar naar het ziekenhuis te brengen.

‘Uw baby komt eraan’, kregen we bij aankomst daar te horen. Aangezien Sarah nog maar 24 weken was, bood een spoedkeizersnede onze baby de beste kans op overleven.

‘Uw vrouw hoeft niet nog meer te lijden’, zei de arts tegen mij. ‘Ze verliest de baby toch.’

Sarah en ik spraken en baden over wat de arts had gezegd. We hadden het gevoel dat we elke kans moesten aangrijpen om onze baby een kans op overleven te bieden. Het was voor ons moeilijk gebleken om kinderen te krijgen. Onze oudste zoon, Taylor, is geadopteerd. Toen Sarah twee jaar na de adoptie van Taylor zwanger werd, voelde dat voor ons als een wonder. Nu hadden we een tweede wonder nodig.

Even later kwam er een specialist naar ons toe die zei: ‘Ik denk dat we nog tijd hebben om uw vrouw naar een kinderziekenhuis in El Paso (Texas, VS) over te brengen. Daar hebben ze alles om voor te vroeg geboren en ernstig zieke zuigelingen te zorgen. De baby maakt daar wél een kans!’

Sarah werd met spoed in een ambulance van ons plaatselijke ziekenhuis naar het kinderziekenhuis drie kwartier verderop gereden. Ik reed er vlak achteraan en smeekte de Heer in gebed om een wonder. Ik beloofde Hem dat ik op het evangeliepad zou blijven en beter mijn best zou doen.

Ik zei tegen de arts op de afdeling neonatale intensieve zorg van het ziekenhuis: ‘We weten dat de zwangerschap van mijn vrouw al een wonder was. Nu verwachten we er nog eentje.’

De bevalling verliep goed en onze baby heeft het overleefd. Na viereenhalve maand op de afdeling neonatale intensieve zorg namen we Shanna mee naar huis. Dat *was* ons tweede wonder. Niet lang daarna vond er nog een wonder plaats: de Heer zegende ons met een tweeling.

Shanna’s IQ is een tikkeltje aan de lage kant en ze zit in een rolstoel, maar verder is ze altijd blij, positief en vriendelijk voor iedereen. Ze vertelt graag hoe het met haar gaat en geniet van het leven. Ze zorgt ervoor dat we met een glimlach en blij door het leven gaan. We houden van haar en zijn dankbaar voor haar. Shanna is echt een zegen. ■

Daniel Payne, New Mexico (VS)

ILLUSTRATIE BRADLEY CLARK

Door een open dag van de tempel stelde ik mijn hart open

De aankondiging van de open dagen van de tempel gaf me het gevoel dat de Heer me persoonlijk uitnodigde om zijn huis te betreden.

Ik ben gedoopt toen ik 15 was. Veel mensen begrepen mijn nieuwe geloof niet. Sommigen, onder wie ook mijn vrienden, maakten me vanwege mijn besluit om lid van de kerk te worden belachelijk. Mijn ouders waren geen lid van de kerk, dus hun steun had ik niet.

Ik had er dan ook moeite mee om naar de kerk te blijven gaan en het evangelie na te leven. Toen ik 19 was, ging ik helemaal niet meer naar de kerk.

Tien jaar later hoorde ik dat er een tempel in El Salvador gebouwd zou worden. Ik was verrast dat er een huis des Heren in mijn land zou komen! Vier jaar later was de San Salvador-tempel voltooid en werden er open dagen aangekondigd. Toen ik besepte dat ik de tempel tijdens de open dagen kon bezoeken, had ik het gevoel dat de Heer me persoonlijk uitnodigde om zijn huis te betreden.

De dag dat ik door de tempel wandelde, was een van de beste dagen van

mijn leven. Ik kreeg tijdens de open dag meer inzicht in wat er in ingewijde tempels gebeurt. Ik kwam ook meer over heilige tempelverbonden te weten die mensen met God sluiten.

Ik voelde Gods tegenwoordigheid in elke ruimte van de tempel. Het was er vredig. Het bezoek aan de tempel gaf me het verlangen om naar de kerk terug te keren en het evangelie weer na te leven. Toen ik besepte dat ik aan Gods grote werk kon deelnemen, wilde ik tempelwerk voor mijn voorouders doen en het priesterschap uitoefenen.

Ik ben veranderd door wat ik die dag in de tempel meemaakte. Nu help ik leden in mijn wijk bij hun voorbereiding op de tempel. Ik help ze ook met familiegeschiedenis, zodat ze tempelwerk voor hun voorouders kunnen doen.

Het is nooit te laat om naar de kerk terug te keren. Het is nooit te laat om goed te doen. De Heer is in zijn oneindige liefde altijd bij ons. De tempel is een plek die ons met Hem verenigt en het mogelijk maakt om eens terug te keren om bij Hem te wonen. ■

Ricardo Matamoros, Ahuachapán (El Salvador)

Een geschenk van liefde

Faith S. Watson

Toen mijn man onze baby een naam en zegen gaf, kreeg ik een glimp van de diepte en breedte van het geschenk van liefde van onze hemelse Vader te zien: het priesterschap.

Ik was pas lid van de kerk, pas getrouwd en net moeder geworden. Het was vastenzondag en ons dochtertje stond op het punt om een naam en een zegen te krijgen. Ik had nog nooit een zegen en naamgeving van een baby meegemaakt, want er waren maar een paar jonge gezinnen in onze wijk. Ik wist niet wat me te wachten stond. Toch voelde ik door de Geest dat het iets heel speciaals en belangrijks was.

Mijn man hield ons dierbare dochtertje voorzichtig vast en werd door andere eerbiedige priesterschapsdragers bijgestaan. Het heerlijke gevoel van de Geest vervulde me met vreugde. Tranen rolden over mijn wangen en er ging van alles door mijn hoofd. Ik wist dat ik nog maar een glimp van de diepte en breedte had opgevangen van het geschenk van liefde van onze hemelse Vader aan ons: het priesterschap.

Toen de zendelingen me de lessen gaven, merkte ik wel wat een eer ze het vonden om het priesterschap te dragen. Dat hoorde ik in hun woorden en in hun gebeden, ook toen ze me een zegen gaven zodat ik een probleem met het woord van wijsheid kon overwinnen. Ik voelde hun handen lichtjes op mijn hoofd trillen terwijl ze woorden spraken die in mijn beleving zeker van

de Heer kwamen – woorden van liefde en van genezing.

Ik liet me spoedig daarna dopen en weer legden priesterschapsdragers mij de handen op het hoofd. Ik werd als lid van de kerk van de Heer bevestigd en kreeg de gave van de Heilige Geest verleend. Ik werd gereinigd en wedergeboren. Ik voelde de macht van het priesterschap in elke vezel van mijn lichaam en kende voor het eerst in mijn leven vreugde.

Mijn man en ik trouwden kort na mijn doop. Zijn ouders waren lid van de kerk en het evangelie stond bij hem thuis centraal. Maar ik wist dat zijn getuigenis niet diepgeworteld was. Toch maakte ik me geen zorgen. Mijn prille geloof was een en al optimisme. Ik zou gewoon van hem houden, geduldig zijn en vaak bidden.

In de maanden dat ik van ons eerste kindje zwanger was, voelde ik me echt een aanstaande moeder – heel dicht bij mijn kleintje, vol verwondering over dat nieuwe leven in mij. Toen onze dochter geboren werd, had ik inmiddels een sterke en heerlijke band van liefde met haar.

Maar ik was bezorgd om mijn man. Hij had die intense nabijheid van onze dochter niet zo kunnen beleven als ik.

Natuurlijk hield hij wel van haar, maar ik vroeg me bezorgd af of er tussen hem en haar een hechte band zou ontstaan. Ik maakte me zorgen terwijl ik haar verzorgde, in bad deed en vasthield, en mijn man druk was met zijn werk om ons gezin te onderhouden.

Nu bevonden we ons een paar weken later hier, in ons kerkgebouw. Er voltrok zich een wonder voor mijn ogen en in mijn hart. Mijn beschroomde echtgenoot glimlachte nederig naar zijn broeders in de kring, met licht en een glinsterende traan in zijn ogen. Hij kreeg van die broeders een golf van liefde en steun terug terwijl ze de ene hand op elkaars schouder legden en met de andere onze baby vasthielden. De kleine kring was vol reine en gewijde liefde. Ik hoorde mijn man de zegen met trillende stem beginnen. Ik wist dat hij de macht van de Heer voelde en het een eer vond om zijn priesterschap te dragen.

Ik voelde dat er veel liefde in hem voor ons kleine meisje opwelde. Ik wist ook dat hij zich naar zijn beste kunnen had voorbereid om haar de zegen te geven die onze hemelse Vader voor haar in petto had. Mijn vreugde was volkomen toen ik beseftte dat hij zich nu nauw met onze dochter verbonden voelde. Die band zou nooit verzwakken.

Er zijn sinds die gebeurtenis jaren voorbij gegaan. Ik heb de macht en schoonheid van het priesterschap talloze keren op veel verschillende manieren uitgeoefend zien en voelen worden, op allerlei plaatsen en voor legio kinderen van onze hemelse Vader. Ik heb prachtige heilsverordeningen verricht en harten vervuld zien worden. Ik heb reiniging, genezing, troost en onderricht waargenomen. Ik heb

lasten verlicht zien en voelen worden.

Ik weet dat ik de grootsheid van het priesterschap nog lang niet helemaal begrijp, maar elke naamgeving en zegen van een baby die ik meegemaakt heb, heeft me met hetzelfde ontzag vervuld dat ik bij de zegen van mijn eerste kind heb gevoeld. Ik sta versteld van de liefde die onze hemelse Vader heeft getoond door ons in zijn macht te laten delen. Ik ben ook met onuitsprekelijke

dankbaarheid vervuld voor mijn getuigenis van Hem, zijn geliefde Zoon en ons prachtige herstellende evangelie. ■

De auteur woont in Utah (VS).

Alma 5–7

1–7 JUNI

Hoe kunnen Alma's vragen ons tot geestelijke groei aanzetten?

HOE STA IK ERVOOR?

Alma stelde het volk van Zarahemla 36 vragen zodat ze hun geestelijke vooruitgang konden peilen. President M. Russell Ballard, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, heeft aangegeven dat een geestelijke evaluatie nuttig is. Hij heeft gezegd: 'Als leidraad voor mezelf tijdens [deze evaluatie] lees ik graag de woorden uit het vijfde hoofdstuk van Alma die tot zelfbeschouwing aanzetten en denk ik er over na.'¹

Wat moet ik veranderen?

Let er bij het lezen van Alma 5:7–13 op hoe we volgens Alma kunnen veranderen en nader tot Christus kunnen komen. Overweeg wat u zoal kunt veranderen en ga er doelgericht mee aan de slag.

Hoe heeft de Heer mij gezegend?

Alma riep het volk ook op om indachtig te zijn hoe de Heer hun voorouders had bevrijd en hoe ze tot bekehring waren gekomen. Schrijf uw eigen bekehringsverhaal desgewenst op, zodat u eraan terugdenkt hoe de Heer u gezegend heeft. U kunt ook de bekehringsverhalen van uw voorouders of leden uit de begintijd van de kerk lezen.

'Het zou prachtig zijn als alle heiligen der laatste dagen het bekehringsverhaal van hun eigen voorouders kenden. [...] We zullen rijkelijk gezegend worden als we weten hoe het geloof en de offers van onze voorouders hen tot de kerk van de Heer gebracht hebben.'²

NOTEN

1. M. Russell Ballard, 'Terugkeren en ontvangen', *Liahona*, mei 2017, 64.
2. Zie William R. Walker, 'Wees trouw aan het geloof', *Liahona*, mei 2014, 97, 99.

Alma 8–12

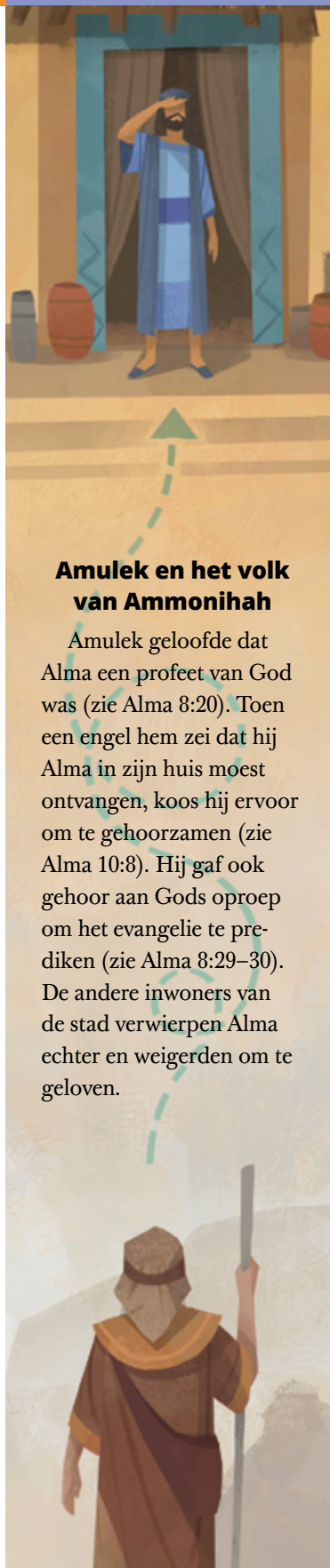
8–14 JUNI

Hoe levert een zacht hart geestelijke kennis op?

Toen Alma het evangelie in Ammonihah predikte, verwierpen de meeste mensen hem. Amulek luisterde en geloofde hem wél. Het verschil tussen Amulek en de rest van Ammonihah laat ons de gevolgen van een zacht hart of verstokt hart jegens de dingen van God zien (zie Alma 12:10). U kunt voor een zacht hart kiezen.

BESPREKING

- Wat voor iemand was Amulek? Hoe kunt u zijn goede eigenschappen ontwikkelen?
- Als u antwoorden op een bepaalde vraag zoekt, hoe kunt u dan ontvankelijker voor openbaring van onze hemelse Vader zijn?
- Welke zegeningen heeft de Heer wellicht voor u en uw gezin in petto als u ervoor kiest om uw hart in gehoorzaamheid te verzachten?

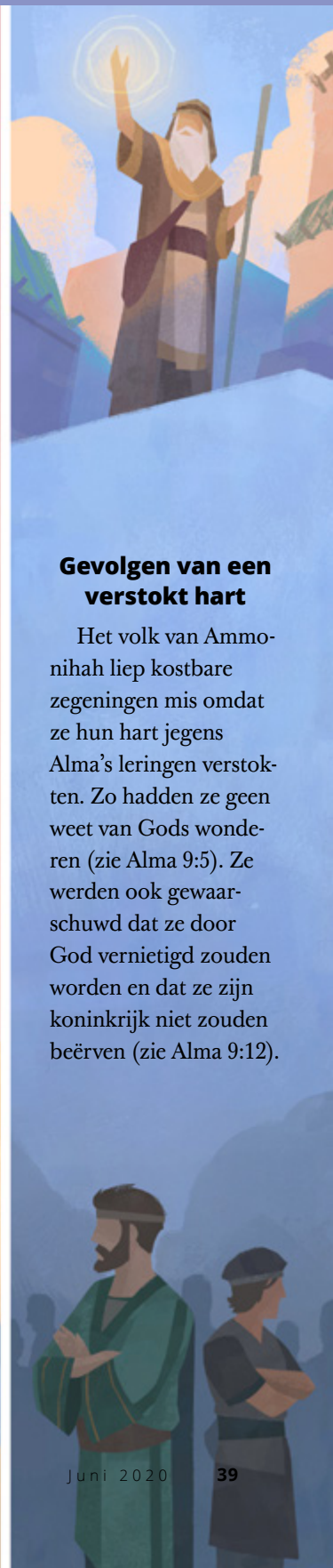

Amulek en het volk van Ammonihah

Amulek geloofde dat Alma een profeet van God was (zie Alma 8:20). Toen een engel hem zei dat hij Alma in zijn huis moest ontvangen, koos hij ervoor om te gehoorzamen (zie Alma 10:8). Hij gaf ook gehoor aan Gods oproep om het evangelie te prediken (zie Alma 8:29–30). De andere inwoners van de stad verwierpen Alma echter en weigerden om te geloven.

Zegeningen van een zacht hart

Amulek werd met geestelijke kennis gezegend omdat hij het woord van God aannam. Hij werd ‘vervuld met de Heilige Geest’ (Alma 8:30), hij kreeg een getuigenis van Gods macht (zie Alma 10:5) en hij doorzag zelfs de gedachten van hen die plannen tegen hem beraamden (zie Alma 10:17). U kunt er ook voor kiezen om het woord van God aan te nemen en zijn zegeningen te ontvangen.

Gevolgen van een verstokt hart

Het volk van Ammonihah liep kostbare zegeningen mis omdat ze hun hart jegens Alma's leringen verstokten. Zo hadden ze geen weet van Gods wonderen (zie Alma 9:5). Ze werden ook gewaarschuwd dat ze door God vernietigd zouden worden en dat ze zijn koninkrijk niet zouden beërven (zie Alma 9:12).

Alma 13–16

15–21 JUNI

Hoe richten de heilsverordeningen mijn blik op Christus?

Goed gedrag zonder de verordeningen van het evangelie verlost noch verhoogt het mensdom.¹

VOORBEREIDEN

Alma en Amulek waren door de Heer geroepen en voorbereid om zijn geboden te verkondigen (zie Alma 13:3). Ze waren ook 'met een heilige verordening geordend' (Alma 13:8). Deze en andere verordeningen wijzen ons erop waar we vergeving van onze zonden kunnen vinden (zie Alma 13:16). Alle verordeningen richten onze blik op Jezus Christus.

Hoe kunt u zich voorbereiden op de heilsverordeningen van het evangelie?

BEKEREN

Bekering richt ons hart op de Heiland. Heilsverordeningen richten onze blik op Christus en zijn genade, zodat we tot Hem terug kunnen keren (zie Alma 13:16).

ONTVANGEN

De Heer voorziet in heilsverordeningen, zodat we de 'macht van Christus om te redden' kunnen ervaren (Alma 15:6).

Welke heilsverordeningen hebt u ontvangen? Hoe hebben die u dichter tot de Heiland gebracht?

NOOT

1. Boyd K. Packer, 'The Only True Church', *Ensign*, november 1985, 82.

Alma 17–22

22–28 JUNI

De gelovige en onmiddellijke daden van Abish in het Boek van Mormon laten zien hoe we anderen met geloof tot Christus kunnen brengen. Overdenk hoe zij volledig ‘tot de Heer was bekeerd’ (Alma 19:16).

BESPREKING

Hoe kunt u uw geloof in de Heer versterken zodat u, en misschien ook anderen, onmiddellijk en vol overgave naar de wil van de Heer zullen handelen?

Hoe kan ik onmiddellijk in geloof handelen?

Zij wist het

Abish' geloof was zo sterk, dat ze bij de aanblik van allen die in het huis van Lamoni ter aarde waren gevallen, wist ‘dat het de macht van God was’ (Alma 19:17). Hoe kunt u uw geloof zo sterk maken dat u, net als Abish, de macht van God kent?

Zij snelde heen

Abish snelde ‘van huis tot huis’ nadat ze de macht van God had herkend, en spoorde het volk aan om het wonder te komen aanschouwen (Alma 19:17). Haar geloof gaf haar de kracht om onmiddellijk te handelen. Zijn er aspecten van het evangelie waarin u traag in plaats van snel in geloof naar Gods wil handelt?

Zij nam anderen bij de hand

Abish nam ‘de koningin bij de hand’ met het geloof dat de koningin zou opstaan (Alma 19:29). Dankzij haar geloof in God deed ze iets wat onmogelijk leek. Hoe kunt u uw geloof in God versterken en het onmogelijke in uw leven tot stand brengen?

In dit katern

- 44 De druk wegnemen die
gepaard gaat met het
vinden van een eeuwige
partner
Dominika Stoica
- 48 Leren om gelukkig te zijn
als alleenstaande
Landon Hawes

Digitale thema-artikelen

Tien vragen voor je toekomstige partner

Vertrouwen op de tweede indruk en de leiding van de Geest

Marie Netzler

Als alleenstaande beseft ik dat ik Gods *hele* plan voor mij moet vertrouwen

Christina Cotterall

Zeven tips om in een lange- afstandsrelatie dicht bij elkaar te blijven

Vertel je verhaal

Heb je een verhaal te vertellen? Of wil je artikelen over bepaalde onderwerpen zien? Dan horen we graag van je! Stuur je artikelen of feedback naar liahona.ChurchofJesusChrist.org.

Op zoek naar een huwelijkspartner - en de genade van de Heiland

De Heer belooft: 'Mijn genade is genoeg voor de zachtmoedigen' (Ether 12:26). Die woorden zouden alle jonge alleenstaanden hoop en troost moeten bieden, vooral wat het vinden van een eeuwige partner betreft. Gelovige discipelen van Christus stellen zich vaak kwetsbaar op in hun zoektocht naar liefde. Ze krijgen daarbij dan ook vaak met teleurstelling en vervlogen hoop te maken of raken overstuur door het ongepaste gedrag van degene met wie ze daten. Die zoektocht kan angst, boosheid, verbittering en stress opleveren, vooral als je jaren na je verwachte huwelijksdatum nog steeds niet getrouwd bent!

Maar je snapt wel dat God ons niet steeds met die gevoelens wil laten rondlopen terwijl we zijn gebod willen gehoorzamen om te trouwen en een rechtschapen, gelukkig gezin groot te brengen. **God wil juist dat we blijheid ervaren** tijdens die zoektocht!

De artikelen in dit katern zijn met die gedachte geschreven, zodat je beter in staat bent **de stress weg te nemen die gepaard gaat met het vinden van je eeuwige partner**. Je vindt verhalen over **hoe je vooruit kunt gaan** of je nu wel of niet getrouwd bent, en **advies waarmee je je kunt voorbereiden** op een liefdevol, verrijkend en diepgeworteld huwelijk.

Neem even de tijd voor deze artikelen terwijl je die ene zoekt die net zoveel van jou houdt als jij van hem of haar. Ik beloof je dat er iets tussen zit wat je zal opbeuren en je vertrouwen zal sterken dat **de genade van de Heiland werkelijk genoeg voor je is**.

Met vriendelijke groeten,
Landon Hawes

Hoe heb je twijfels met betrekking tot de kerk overwonnen? Stuur je antwoord uiterlijk 30 juni 2020 in op liahona.ChurchofJesusChrist.org.

FOTO: GETTY IMAGES

DE DRUK

wegnemen die gepaard
gaat met het vinden van
een eeuwige partner

Dominika Stoica

De kerk is in Polen erg klein. De kerk is in heel Oost-Europa eigenlijk nog klein. Er zijn vaak niet veel kerkleden van onze leeftijd in ons land te vinden, laat staan in onze wijk of ring. Gelukkig worden er ieder jaar in veel Europese landen conferenties voor jonge alleenstaanden gehouden.

Die conferenties worden niet zozeer georganiseerd om je 'perfecte partner' te vinden, maar vooral om jongvolwassenen de gelegenheid voor nieuwe vriendschappen met gelijkgestemden te bieden. Zo kunnen ze elkaar in hun geloof versterken door geestelijke ervaringen uit te wisselen.

Focus op vriendschap

Ik maakte op een conferentie in Polen in 2010 kennis met Radu. Hij kwam uit Roemenië. We spraken kort met elkaar, maar hij ging al snel daarna op zending. Onze wegen kruisten elkaar drie jaar later pas weer op een andere JOVO-conferentie. Daar hadden we de tijd om elkaar wat beter te leren kennen, maar ik ging een maand daarna zelf op zending. Radu wenste me veel geluk en zei: 'Laten we contact houden.' Ik dacht niet echt dat hij dat zou doen, maar hij deed het toch. Hij schreef me brieven toen ik op zending was. Die brieven hadden niets romantisch, maar hij werd wel een goede vriend. En ik stelde zijn respect voor mij en voor het zendingswerk in het algemeen heel erg op prijs.

Radu en ik keken er na mijn zending echt naar uit om elkaar goed te leren kennen – dat was na al die jaren eindelijk mogelijk! We kozen een betaalbare plek uit om elkaar te ontmoeten (wat België was in die tijd) en samen wat tijd door te brengen. We raakten niet uitgepraat.

Het gaat niet zozeer om trouwen, het gaat erom dat we de beste versie van onszelf worden en God zijn plan voor ons laten uitwerken.

We zetten onze relatie niet onder druk. We waren vooral bezig om vriendschap te ontwikkelen en elkaar gewoon beter te leren kennen. We hadden altijd veel plezier samen, maar hadden ook zinvolle en diepe gesprekken over zaken die er echt toe doen. Onze vriendschap werd in die periode steeds hechter. We skypeten bijna dagelijks en op een gegeven moment gingen we 's avonds samen bidden. Uiteindelijk gingen we om de paar maanden bij elkaar op bezoek.

'Laten we erover bidden'

Ik werd na een tijdje onrustig, omdat onze vriendschap naar mijn gevoel tot meer uitgroeide. Maar hij woonde in Roemenië! Ik wilde niet in een langeafstandsrelatie verzeild raken. Een relatie kon immers tot een huwelijk leiden, wat inhield dat een van ons naar een ander land zou moeten verhuizen. Ik voelde me daar niet klaar voor.

Op een dag was ik heel erg onrustig. Radu herinnerde me toen aan een eenvoudig maar krachtig beginsel. Hij zei: 'Laten we over onze relatie bidden en kijken hoe we erin staan.'

Ik weet niet waarom ik daar zelf niet eerder aan had gedacht. Maar in die periode was dat het beste advies dat ik kreeg. Ik bad dan ook om leiding.

Ik verwachtte geen duidelijk antwoord op dat moment, maar besloot om Radu verder te leren kennen. Ik hoopte dat onze hemelse Vader me zou waarschuwen als ik een punt achter onze relatie moest zetten. Maar het antwoord waarom ik gevraagd had, kwam uiteindelijk. Telkens wanneer ik het in mijn familie- en vriendenkring over Radu had, kreeg ik het geruststellende gevoel dat ik de goede kant op ging.

Ik besepte op een gegeven moment iets grappigs. Nadat Radu en ik op een avond weer fijn met elkaar

hadden geskypet, dacht ik bij mezelf: hij is echt de beste vriend die ik ooit heb gehad. Ik wil voor altijd zijn vriendin zijn! Toen wist ik het. Ik hoorde meteen een stem in mijn hoofd op mijn eigen opmerking reageren: trouw dan met hem! Ik wist dat onze hemelse Vader mijn relatie met Radu toejuichte. Ik zag in dat hij mijn beste vriend was en dat we samen gelukkig konden zijn.

De druk wegnemen die gepaard gaat met het vinden van een huwelijkspartner

Ik ben dus naar Roemenië verhuisd en met Radu getrouwd. Ik had nooit gedacht dat ik in Roemenië terecht zou komen. Maar we zijn inmiddels vier jaar getrouwd en hebben een lieve dochter, Amelia.

Ik weet wat je denkt – dat ik gewoon een van die jongvolwassenen ben die hun 'soulmate' op een JOVO-conferentie hebben ontmoet, waarna alles op rolletjes is gelopen. Maar dat is niet waar. Ik vertel dit verhaal zodat je jezelf niet langer onder druk zet om je eeuwige partner te vinden, maar je door God laat leiden.

Ging ik naar die conferenties om een man te vinden? Nee.

Ging ik ervan uit dat een van de jongens die ik daar ontmoette mijn man zou worden? Niet echt.

Ik nam juist de druk weg om iemand te vinden met wie ik wilde trouwen. Ik ging gewoon naar die conferenties om contact met anderen te leggen en vriendschappen te ontwikkelen. Dat was precies wat Radu en ik in het begin deden.

De druk om zo snel mogelijk onze eeuwige partner te vinden, kan soms heel reëel zijn. Maar eeuwige relaties kennen geen tijdslimiet. Je hoeft je er niet overmatig druk om te maken. Het gaat niet

zozeer om trouwen, het gaat erom dat we de beste versie van onszelf worden en God zijn plan voor ons laten uitwerken. Zeker, we moeten allemaal een stap zetten, ergens heengaan, mensen ontmoeten, vriendschappen sluiten en onze comfortzone verlaten. Maar dat moeten we doen met de gedachte: ik ga een leuke tijd hebben en goede vrienden ontmoeten. Niet met het idee: ik moet mijn ogen open houden om 'de ware' te vinden, anders valt mijn hele levensplan in duigen!

Radu vertelde me na onze verloving dat hij zich meestal wat gespannen voelde in de buurt van meisjes die hij wel mocht, maar dat hij daar bij mij geen last van had. Hij gaf aan dat hij zich dankzij onze vriendschap altijd op zijn gemak voelde en altijd zichzelf kon zijn.

Omring jezelf dus met goede mensen en geniet van waar je nu bent. Want echt waar, als je de druk wegneemt, gewoon vriendschappen ontwikkelt, en tevreden kunt zijn met wie en waar je bent, dan ga je veel meer van het leven genieten.

Op Gods plan voor onze toekomst vertrouwen

Radu en ik zijn niet volmaakt. We waren niet echt op zoek naar de 'perfecte' persoon – we waren gewoon onszelf. Ik heb gemerkt dat wie je werkelijk bent en hoe je leeft anderen het meeste aantrekt. Als je ernaar streeft om Jezus Christus te volgen, zul je mensen aantrekken die ook hun best doen om Hem te volgen.

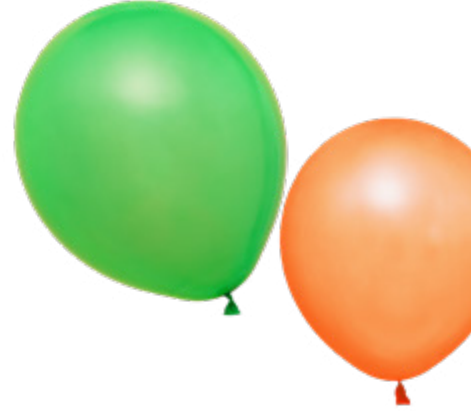
Ik ben er ook achter gekomen dat we Gods hand in ons leven uitnodigen als we vooruitgang maken en onvoorwaardelijk geloof hebben dat God aan het roer staat. En als we zijn hand herkennen, hoeven we de toekomst niet te vrezen. Denk aan wat de Heer tegen Nephi heeft gezegd: 'En Ik zal ook uw licht in de wildernis

zijn; en Ik zal de weg voor u uit bereiden indien u mijn geboden onderhoudt; daarom, voor zover u mijn geboden onderhoudt, zult u in de richting van het beloofde land worden geleid; en u zult weten dat u door Mij wordt geleid' (1 Nephi 17:13).

Het is nooit de bedoeling geweest dat we onszelf voortdurend onder druk zetten als bepaalde verwachtingen of mijlpalen niet volgens ons eigen tijdschema uitkomen. Onze hemelse Vader gaat anders met tijd om dan wij – Hij heeft een eeuwig perspectief. Hij heeft een plan voor ons: elke zegening waar we naar streven, zal vervuld worden. Doen we ons best om op zijn plan te vertrouwen en vreugde te vinden in wat voor omstandigheden we ook verkeren, *dan* zullen we waar geluk vinden. Zijn plan is altijd beter dan wat we zelf uitstippelen. ■

***Dominika Stoica** is een moeder en een ondernemende vrouw. Ze houdt van koken en dansen, en maakt mensen graag aan het lachen. Ze houdt een lifestyleblog bij en vindt foto's bewerken leuk. Ze fietst ook veel en trekt graag de bergen in.*

Landon Hawes

LEREN OM GELUKKIG TE ZIJN ALS ALLEENSTAANDE

Ik beseftte dat ik al die tijd verkeerd tegen daten had aangekeken.

Waarom is iedereen leuk aan het daten behalve ik?
'Waarom ben ik niet getrouwd?'
'Wat mankeert er aan mij?'

De meeste jonge alleenstaanden hebben zich die dingen waarschijnlijk ook weleens afgevraagd! De uitdaging om een eeuwige partner te vinden, kan aan het geloof en de hoop van zelfs de trouwste heiligen der laatste dagen gaan knagen. En ja, ook in mijn geval is daten altijd best een moeilijke kwestie geweest.

Het huwelijk leek me altijd een groots avontuur. Ik keek er van jongs af aan al naar uit. Maar ik raakte ontmoedigd toen ik in mijn studententijd geen succes met daten leek te hebben. Ik sprak wel vaak met iemand af, had een paar keer een serieuze relatie en leerde bekwame en interessante vrouwen kennen, maar het kwam nooit tot een huwelijk. En in mijn ogen waren die mislukte relaties een teken dat ik minderwaardig en onaantrekkelijk was.

Ik voelde me nog slechter over mijn ongehuwde staat toen ik na nog een paar verbroken relaties begon te werken. Ik vroeg me af wat er aan mij mankeerde en wat er goed was aan alle anderen die wel trouwden. In mijn patriarchale zegen stond heel duidelijk dat ik op aarde aan een rechtschapen vrouw verzegeld zou worden. In diverse priesterschapszegens werd hetzelfde gezegd. Waarom gebeurde het dan niet?

Ik begon me af te vragen: heb ik iets gedaan waardoor Gods plan voor mij in duigen is gevallen?

Nadat ik jarenlang door gebed, Schriftstudie en tempelbezoek voor God 'geworsteld' had, kreeg ik een openbaring aangaande mijn situatie via mijn vriend en therapeut, Brad (naam is gewijzigd). Tijdens een van onze therapie-sessies zei hij: 'Jouw geluk hangt van jou af – niet van een ander. Als je gelukkig bent als alleenstaande, kun je in elke situatie gelukkig zijn.' President Russell M. Nelson heeft eveneens gezegd: 'De vreugde die we voelen heeft weinig te maken met onze omstandigheden in het leven en alles met waar we ons in het leven op richten.' ('Vreugde en geestelijk overleven', *Liahona*, november 2016, 82.)

Mijn hele kijk veranderde toen de Geest die woorden in mijn ziel grifte. Ik besepte dat ik altijd was gaan daten om een behoefte te vervullen – in mijn geval de behoefte om getrouwd te zijn, met als enige doel niet alleen te zijn.

Dat was zeker geen zienswijze waarmee ik een eeuwig liefhebbende partner zou vinden! De Heer maakte me door Brad op milde wijze duidelijk dat zijn plan voor zijn zoons en dochters niet

een huwelijk op basis van behoefte, culturele druk of angst is. Het huwelijk is op christelijke liefde gebaseerd. Hij maakte me vervolgens duidelijk dat ik mijn ongehuwde leven zo goed mogelijk vorm moest blijven geven en een huwelijk moest nastreven op basis van reine liefde in plaats van uit praktische overwegingen. Dat ik om de juiste redenen naar een huwelijk moest streven.

Ik heb daardoor drie dingen geleerd waar ik op terugval wanneer de ontmoediging bij het daten toeslaat:

- 1. Je waarde hangt niet van je huwelijkse staat af.** In Jesaja staat: '[Gods] gedachten zijn niet [onze] gedachten' (Jesaja 55:8). Ik dacht dat ongehuwd zijn betekende dat ik niet van waarde was. God heeft me echter laten inzien dat ongehuwd zijn me de gelegenheid biedt om me op een beter huwelijk voor te bereiden dan ik had kunnen hebben als ik mijn tijdschema had doorgedrukt. Het heeft helemaal niets met mijn waarde te maken.
- 2. Voorbereiding neemt angst en zorgen weg.** De Heer heeft gezegd: 'Indien u voorbereid bent, zult u niet vrezen' (Leer en Verbonden 38:30). Ik heb eerdere angsten en frustraties over mijn huwelijkse staat kunnen laten varen door Gods wil te zoeken en te volgen. Ik ben me daarnaast meer gaan voorbereiden op wat de toekomst ook voor mij in petto heeft.
- 3. Ongehuwd zijn en vreugde gaan prima samen.** Ik heb als alleenstaande prachtige reizen kunnen maken, mezelf beroepsmatig ontwikkeld en me in de kerk op verschillende manieren ingezet. Ik verlang nog steeds heel erg naar een huwelijk en kinderen, maar God heeft me leren inzien hoeveel er op dit moment in zijn koninkrijk te doen valt, of ik nu een partner aan mijn zijde heb of niet.

Ik ben nog steeds niet getrouwd! Mijn vrouw is niet op magische wijze verschenen nu ik anders tegen daten en het huwelijk aan ben gaan kijken. Ik weet ook dat ik in de toekomst heus nog wel eens gefrustreerd zal raken wat daten betreft. Maar veel angst en zorgen over mijn huwelijkse staat zijn verdwenen. Ik weet nu dat het prima is om nog ongehuwd te zijn terwijl de Heer en ik samenwerken aan de vervulling van de eeuwige beloften en zegeningen die Hij mij in het vooruitzicht heeft gesteld – zowel op aarde als in de eeuwigheid. ■

Landon Hawes is een stedenbouwkundige die graag reist, schrijft, van een goed boek houdt en de wereld verkent. Hij vertoeft ook graag in de plaatselijke bibliotheek, als supporter op het honkbalveld, of op landweggetjes met de prachtigste plekjes waar tot dan toe niemand oog voor had.

Fofoa V. (links), 18 jaar Etuale V. (rechts), 16 jaar, Savali (Samoa)

In ons gezin draagt iedereen een steentje bij.

Fofoa: In ons gezin vinden we samenwerken belangrijk. Mijn broer Etuale en ik sprokkelen brandhout om op te koken. We helpen ook bij het bereiden van voedsel om te verkopen. Ik weet nog dat we als gezin eens niet genoeg geld verdiend hadden om een hoge waterrekening te betalen. We deden toen allemaal iets extra's. Mijn zus verkocht maaltijden die ze op de barbecue had klaargemaakt. Etuale en ik verzamelden kokosnoten en ander voedsel, en hielpen die te verkopen om geld in het laatje te brengen. Dankzij de inzet van alle gezinsleden en ons vertrouwen in God werd het water gelukkig weer aangesloten.

Etuale: God helpt me met alles. Hij geeft me kracht en zegent me iedere dag. Ik vind het fijn om in Samoa te wonen. Het is hier erg vredig. Op zending gaan is mijn grootste droom! Ik wil twee jaar van mijn leven aan God geven.

JONGEREN

IN DIT KATERN

52

52 Een getuigenis ontwikkelen, waar je ook woont

Wilmer Amaya Munoz

54 Het 150-jarig bestaan van de jongevrouwenorganisatie

Zuster Bonnie H. Cordon

58 Jongevrouwen: 150 jaar

Amanda Dunn

62 Vraag en antwoord: Depressie, racisme

64 Nog een gedachte: Samen dienen met priesterschapsmacht

President M. Russell Ballard

Een getuigenis ontwikkelen, waar je ook woont

Wilmer Amaya Munoz

Ik ben in Spanje geboren en heb daar acht jaar gewoond. We gingen niet vaak naar de kerk, dus werd ik niet gedoopt toen ik 8 werd. Maar ik wilde dat wel heel graag. Op een dag vroeg ik mijn ouders waarom we niet meer naar de kerk gingen en waarom ik niet gedoopt was.

Ik zei dat ik me graag wilde laten dopen en dat raakte hun hart. Daarna gingen we weer vaker naar de kerk. Dat voelde goed. Mijn moeder was echt een goed voorbeeld en een inspiratiebron voor mij. Ze had een sterk getuigenis en las vaak in de Schriften.

We zijn later naar Venezuela verhuisd, waar mijn vader is opgegroeid. Daar hebben we twee jaar gewoond. Door de economische moeilijkheden hadden we het zeker niet makkelijk. Maar er waren ook goede dingen. Ik hield van het eten en ik had er ook familie die me graag wilde ontmoeten. Die mensen waren heel nederig. We gingen allemaal samen naar de kerk en voelden de Geest.

Ook al gingen we naar de kerk en kon ik de Geest voelen, wist ik dat we in ons gezin iets misten. Ik voelde sterk dat we als eeuwig gezin aan elkaar verzegeld moesten worden. Op een zondagmorgen vroeg de bisschop iedereen in de kapel om het Boek van Mormon vóór het einde van het jaar uit te lezen. Ik wist dat het mijn ouders en mij zou helpen om het evangelie van de Heer vollediger na te leven. We namen de uitdaging aan, en de Heer gaf ons beetje bij beetje

Ik wil jullie vertellen hoe ik lid van de kerk geworden ben en hoe ons gezin actief in het evangelie werd.

meer kennis en zegeningen. We bleven dan ook regelmatig in de Schriften lezen.

Kort daarna liet ik me dopen. Ik kon de Geest echt in mijn leven voelen. Dat gold ook voor mijn ouders. Mijn getuigenis werd steeds groter. We verhuisden naar Florida (VS), wat net als ons vertrek uit Spanje veel veranderingen en offers inhield. Maar ons getuigenis werd sterker. We gingen elke week naar de kerk en bleven in de Schriften lezen.

We deden erg ons best, lazen vaak in de Schriften, baden veel en probeerden het goede te kiezen. Op een gegeven moment hadden we het sterke verlangen om als eeuwig gezin aan elkaar verzegeld te worden. We spraken met onze bisschop, en na de nodige tijd brak de langverwachte dag eindelijk aan. We waren ontzettend blij dat we de tempel binnen konden gaan.

Ik ging dopen doen terwijl mijn ouders het tempelwerk voor zichzelf deden. Het voelde alsof ik opnieuw gedoopt werd. Ik was echt blij dat ik mensen aan de andere kant van de sluier kon helpen. We gaan inmiddels elke week als gezin naar de tempel. Ik doe regelmatig dopen en zet me daar graag voor in. Ik ben heel blij dat ik voor eeuwig in de tempel aan mijn ouders verzegeld kon worden en de kans heb om voor altijd met ze samen te zijn. ■

De auteur woont in Utah (VS)

*Onze hemelse Vader
heeft ter voorbereiding
op de wederkomst van
onze Heiland een groot
werk voor je te doen.*

Het 150-JARIG BESTAAN

van de

jongevrouwenorganisatie

Zuster Bonnie H. Cordon

Algemeen jongevrouwenpresidente

Als ik aan alle geweldige dingen denk die onze hemelse Vader voor zijn kinderen gedaan heeft, vult mijn hart zich met absolute verwondering en dankbaarheid voor de grote liefde van de Heer voor zijn dochters. Hij houdt van JOU!

En omdat Hij van je houdt, inspireerde Hij kerkleiders 150 jaar geleden om de jongevrouwenorganisatie op te richten, zodat je de persoon kunt worden die God voor ogen heeft. De profeet Brigham Young (1801-1877) heeft ons aangemoedigd om ons getuigenis te versterken door het evangelie na te leven: 'Het is van belang dat de jonge dochters van Israël een levend getuigenis van de waarheid krijgen. [...] Ik wil graag dat onze meisjes zelf kennis van het evangelie verkrijgen.'¹ Hij heeft ook gezegd: 'Meer getuigenissen zijn op de voeten dan op de knieën verkregen.'²

De jongevrouwenorganisatie is door de jaren heen aangepast om in de behoeften van de tijd te voorzien. Maar met de aanpassingen van het programma is het doel voor de jongevrouwen onveranderd gebleven: je helpen om een levend

getuigenis te krijgen en met geloof op het verbondspad voorwaarts te gaan. Als je erachter komt wie je bent en in geloof handelt, ontvang je de zegeningen die onze hemelse Vader voor je in petto heeft.

Jongevrouwenklassen door de jaren heen

Toen de jongevrouwenorganisatie van start ging, heette ze de 'Vereniging tot zuivering', met de 'ontwikkeling van alles wat goed en mooi is' als doel. Aan het begin van de 20e eeuw werd de organisatie de Onderlinge ontwikkelingsvereniging voor jongedames genoemd. Er kwamen al spoedig klassen voor jonge vrouwen van 12 tot 24 jaar. De namen van de klassen zijn in de loop van de jaren veranderd. Zo waren er kampvuurmeisjes, bijenkorfmeisjes, hoeders en arenleesters. Met de groei van de kerk en jongevrouwenbijeenkomsten in andere landen en talen, deden ze hun best om een en ander aan te passen. Mia Maids kregen bijvoorbeeld de naam 'rozenmeisjes' in het Nederlands.

Tegenwoordig zijn er jongevrouwen in vrijwel alle landen en worden de klassen naar de behoeften van elke wijk of gemeente gevormd. Alle klassen worden nu aangeduid met de algemene term 'jongevrouwen'.

Wat in de jongevrouwenprogramma's werd vereist, is door de jaren heen ook veranderd. Hiernaast staan enkele voorbeelden.

Het programma Kinderen en jongeren

Als je deze vereisten met geestelijke ogen bekijkt, zie je een rode draad. Het verleden en het heden komen samen, verenigd in het streven om de jongevrouwen dichter bij Jezus Christus te brengen, en ze te helpen zich geestelijk, verstandelijk, sociaal en lichamelijk te ontwikkelen.

In 2019 is er een nieuw programma voor persoonlijke ontwikkeling geïntroduceerd. Je leert er zelfredzaam door te worden en op de Heiland te vertrouwen. Je krijgt de kans om de Heilige Geest te zoeken en je eigen doelen te stellen, terwijl je ernaar streeft om meer op onze Heiland, Jezus Christus, te lijken! Ik vind het geweldig dat hieruit vertrouwen in jullie, de geweldige jongevrouwen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, spreekt.

Met de steun van je bisschop en jongevrouwenpresidium krijg je ook leiding van een klaspresidium – je leeftijdgenoten die geroepen en aangesteld zijn om het jongevrouwenprogramma te plannen en uit te voeren. Er zijn tegenwoordig ruim een half miljoen jongevrouwen over de hele wereld die door hun leeftijdgenoten geleid worden!

Alle jongevrouwen zijn verenigd door een thema met de volgende fundamentele beginselen: je bent een geliefde dochter van hemelse Ouders; je bent een discipel die een verbond met Jezus Christus heeft gesloten; je streeft naar persoonlijke openbaring door de Heilige Geest en handelt ernaar; en je bent een stralende getuige van God terwijl je ernaar streeft om op onze Heiland, Jezus Christus, te lijken en anderen in zijn heilige naam te dienen.

Je bent geliefd en nodig!

Je bent als geliefde dochter van een levende en liefhebbende hemelse Vader op unieke wijze voorbereid om een 'verlosser op de berg Zion' te zijn.³ President Russell M. Nelson heeft gezegd: 'Iedere profeet heeft gesproken over *onze* tijd, wanneer Israël zou worden vergaderd en de wereld op de wederkomst van de Heiland zou worden voorbereid. Zie je het voor je? Van alle mensen die ooit op deze aarde hebben geleefd, zijn *wij* degenen die een rol in deze laatste, grote vergadering mogen spelen.'⁴

Dit is een heilige oproep om aan tempelwerk en familiegeschiedenis te doen, in leidinggevende posities te dienen, je medezusters te dienen en je getuigenis in je familie- en vriendenkring uit te dragen. Je bent geliefd en je bent nodig!

Lieve vriendinnen, onze hemelse Vader heeft ter voorbereiding op de wederkomst van onze Heiland Jezus Christus een groot werk voor je te doen! Je bent een essentieel onderdeel van dat werk. Hij houdt van je. Hij wil dat je aan zijn werk deelneemt. Hij vertrouwt je!

Ik voeg mijn geloof en vertrouwen in jullie aan dat van onze dierbare profeet, president Nelson, toe. Hij heeft gezegd: 'Jullie behoren tot de besten die de Heer

ooit naar deze wereld heeft gestuurd. Jullie hebben het vermogen om slimmer en wijzer te zijn en meer invloed op de wereld te hebben dan alle voorgaande generaties!'⁵

Ik bid dat je de woorden van het jongevrouwenthema tot diep in je hart zult laten doordringen, dat je het nieuwe programma met beide handen aangrijpt, en elke kans benut om dichterbij de Heiland te komen en meer van Hem te leren. Word de persoon die Hij voor ogen heeft. Ik weet dat je dan volop kansen zult krijgen om zijn licht en zijn liefde in je familie- en vriendenkring en iedereen om je heen uit te stralen. Je getuigenis zal onwankelbaar worden als je ernaar streeft om Hem te volgen. ■

NOTEN

1. Brigham Young, in *A Century of Sisterhood: Chronological Collage, 1869–1969* (1969), 8.
2. Brigham Young, in Susa Young Gates, *History of the Young Ladies' Mutual Improvement Association of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints from November 1869 to June 1910* (1911), 9.
3. Zie Quentin L. Cook, algemene aprilconferentie 2014 (*Liahona*, mei 2014, 48).
4. Russell M. Nelson, 'Hoop van Israël' (wereldwijde devotionaal voor jongeren, 3 juni 2018), 8, HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
5. Russell M. Nelson, 'Hoop van Israël', 16–17.

Jongevrouwen

150 JAAR

1870–1920

Naam: De Jongedames-afdeling van de Coöperatieve vereniging tot zuivering voor dames wordt officieel op aanwijzing van Brigham Young op 27 mei 1870 opgericht.¹ De naam wordt in 1877 gewijzigd in Onderlinge ontwikkelingsvereniging voor jongedames.²

Organisatie en klassen:

Het Bijenkorfprogramma wordt als zomerprogramma voor meisjes vanaf 14 jaar ingesteld.

Persoonlijke ontwikkeling en onderscheiding:

Het Bijenkorfhandboek wordt in 1915 gepubliceerd, met zeven 'gebieden' voor persoonlijke ontwikkeling: godsdienst, thuis, gezondheid, huishouden, buitenactiviteiten, nijverheid en maatschappelijke dienstverlening.³

Tijdschriften: Het eerste nummer van *Young Woman's Journal* wordt in 1889 gepubliceerd.⁴ Veel plaatselijke Onderlinge ontwikkelingsverenigingen (of OOV's) geven hun eigen handgeschreven nieuwsbladen uit met slechts één of twee exemplaren die de meisjes laten rondgaan.

Amanda Dunn

Kerktijdschriften

De jongevrouwenorganisatie bestaat 150 jaar, en dat willen we vieren! Lees hoe de organisatie zich vanaf 1870 tot op heden heeft ontwikkeld, wat jongeren zoals jij tegenwoordig in de jongevrouwen doen, en hoe je van moedige en gelovige vrouwen uit het verleden inspiratie kunt opdoen.

1920–1970

Naam: De Onderlinge ontwikkelingsvereniging voor jongedames verandert in 1934 in de Onderlinge ontwikkelingsvereniging voor jongevrouwen.⁵

Organisatie en klassen:

Er zijn twee klassen: bijenkorfmeisjes voor de jongere meisjes en arenleesters voor de oudere meisjes. De leeftijd voor eerste deelname aan het programma wordt verlaagd van 14 naar 12 jaar. In 1950 wordt de klas rozenmeisjes opgericht.

Persoonlijke ontwikkeling en onderscheiding:

De Gouden arenleester-onderscheiding is de hoogste onderscheiding die jongevrouwen in het programma kunnen verdienen.

1970–2019

Tijdschriften: De *Young Woman's Journal* gaat in 1929 samen met het tijdschrift *Improvement Era* voor alle jongeren.⁶

Naam: De Onderlinge ontwikkelingsvereniging voor jongevrouwen verandert in 1974 in de jongevrouwenorganisatie.⁷

Organisatie en klassen: De jongevrouwenorganisatie bestaat in 1972 uit drie klassen: bijenkorfmeisjes (12–13 jaar), rozenmeisjes (14–15 jaar) en lauwermeisjes (16–17 jaar). Vanaf 2019 gaan jongevrouwen in januari van het jaar waarin ze 12 worden naar de bijenkorfmeisjes.

Persoonlijke ontwikkeling en onderscheiding: Het programma en medaillon Persoonlijke vooruitgang worden in 1977 geïntroduceerd. De waarden voor jongevrouwen geloof, goddelijke aard, gevoel van eigenwaarde, kennis, vrije keuze en verantwoordelijkheid, goede werken en integriteit worden in 1987 toegevoegd.⁸ Deugd wordt in 2008 aan de waarden toegevoegd.⁹

Tijdschriften: Het Engelstalige tijdschrift *New Era* voor jongeren wordt in 1971 voor het eerst gepubliceerd, en de *Liahona* bevat artikelen voor jongeren in vele talen.¹⁰

Leuke weetjes

1. Het Bijenkorfhandboek uit 1915 bood jongevrouwen de keuze uit ruim 300 verschillende projecten. Enkele voorbeelden van projecten: een heel seizoen voor een korf bijen zorgen, het huis twee weken lang vrij van vliegen houden, of onkruid wieden op minstens 20 are land.¹²

2020

Naam: De naam blijft jongevrouwenorganisatie.

Organisatie en klassen: Klassen worden in elke wijk of gemeente naar behoefte georganiseerd en met de algemene term 'jongevrouwen' aangeduid (bijvoorbeeld 'jongevrouwen, 12 jaar', 'jongevrouwen, 12-15 jaar', of alleen 'jongevrouwen' als ze allemaal in één klas samenkomen).

Persoonlijke ontwikkeling en onderscheiding:

Kinderen en jongeren vervangt het programma Persoonlijke vooruitgang. Het nieuwe programma stimuleert op de persoon afgestemde mogelijkheden om vooruitgang te maken op het vlak van persoonlijke ontwikkeling, evangeliestudie, en dienstbetoon en activiteiten.¹¹

Tijdschriften: Het tijdschrift *New Era* voor jongeren bestaat bijna 50 jaar. ■

NOTEN

1. Zie 'Timeline of Young Women History', history.ChurchofJesusChrist.org/landing/a-brief-timeline-of-young-women-history
2. Zie 'Young Women's Timeline', *Mormon Women's Studies Resource*, Harold B. Lee Library, Brigham Young University, Provo (Utah), mormonwomen.lib.byu.edu/young-womens-portal/young-women-timeline.
3. Zie 'History of Young Women Recognition', history.ChurchofJesusChrist.org.
4. Zie 'Young Women's Timeline'.
5. Zie 'Young Women's Timeline'.
6. Zie 'Young Women's Timeline'.
7. Zie 'Young Women's Timeline'.
8. Zie 'Young Women's Timeline'.
9. Zie 'New Young Women Value: Virtue', 9 december 2008, thechurchnews.com.
10. Zie 'Young Women's Timeline'.
11. Zie KinderenEnJongeren.KerkVanJezusChristus.org.
12. Zie 'History of Young Women Recognition'.
13. Zie 'History of Young Women Recognition'.
14. Zie 'Young Women Classes and Symbols', ChurchofJesusChrist.org/young-women/personal-progress.
15. Zie 'History of Young Women Recognition'.
16. Zie 'The Annual Report of the Church', *Ensign*, juli 1972, 131-133.
17. Zie 'Worldwide Statistics', newsroom.ChurchofJesusChrist.org/facts-and-statistics.

2. Bijenkorfmeisjes droegen in het begin een uniform dat elke plaatselijke vereniging zelf ontwierp. In 1922 werden de officiële kleuren van de Onderlinge ontwikkelingsvereniging goud en groen.¹³

3. De naam bijenkorfmeisjes kwam van de pioniers. Zij zagen de bijenkorf als symbool van werk en harmonie. Rozenmeisjes kwam van de roos als symbool van de Onderlinge ontwikkelingsvereniging (OOV). De naam lauwermeisjes verwees naar de lauwerkrans, die staat voor eer en een grote geleverde prestatie.¹⁴

4. Jongevrouwen konden tussen de jaren 1940 en de jaren 1960 emblemen verdienen die ze op een band van vilt, bandelo genoemd, naaiden en schuin over hun borst droegen. Eén vereiste om een embleem te verdienen was: 'Streef ernaar om deze maand elke nacht je volle negen uur aan schoonheidsslaap te krijgen.'¹⁵

5. Het ledental van de kerk is van circa 110.000 in 1870¹⁶ tot meer dan 16 miljoen in 2020 gestegen.¹⁷ Stel je voor hoeveel jongevrouwen er tegenwoordig over de hele wereld zijn!

De helpende hand van Haven

De 14-jarige Haven uit Utah (VS) besloot te vieren dat ze jongevrouw in de kerk is door anderen hulp te bieden.

'Het begon klein', zegt ze. 'Mijn oom was een tijdje in Bangladesh om humanitaire hulp te verlenen. Hij zag hoe moeilijk de mensen het daar hadden. Ik wilde graag helpen, dus keek ik op de JustServe-app en kreeg ik het idee om pakketjes voor de vluchtelingen daar te maken.'

Haven hield een inzameling op haar school, maakte een GoFundMe-pagina aan en zette zelfs de vuilnisbakken van burens aan de straat om aan geld voor de pakketjes te komen. 'Ik zet elke maandag en dinsdag zo'n 22 vuilnisbakken en 11 recyclebakken aan de weg', zegt ze. 'Ik gebruik het verdiende geld normaliter voor mijn zangkoor en ik spaar voor mijn zending, maar ik besloot om het geld die maand aan spullen voor de pakketjes te besteden.'

Haven kocht vervolgens alles wat ze voor de pakketjes nodig had, zoals sokken, handschoenen, sjaals en mutsen. Ze stelde de pakketjes samen en nam contact op met de directeur van Lifting Hands International om de pakketjes in Bangladesh af te laten leveren.

'Het klaarmaken van de pakketjes nam in mijn project de meeste tijd in beslag. Maar ik wist dat elk item dat ik erin stopte iemand in nood langere tijd tot zegen zou zijn.'

Haven voelde zich na afloop van haar project gesterkt dat ze

in staat was om hulp te bieden. 'Ik heb hiervan geleerd dat ik echt kan helpen als ik mijn uiterste best doe. Ik was ook begaan met de mensen die ik hielp. Daardoor voelde ik me dichter bij de Heiland en voelde ik een beetje wat Hij voor ons voelt.'

Nu we het 150-jarig bestaan van de jongevrouwenorganisatie vieren, kan ieder van ons bedenken dat we voorbeelden van Christus zijn. Net als Haven kunnen we anderen helpen, als we ons uiterste best doen om te dienen zoals Hij dat zou doen. ■

Hoe kan ik vrienden helpen die depressief lijken te zijn?

'Hoe ga je dus om met de psychische of emotionele problemen waar u of een van uw dierbaren mee te maken krijgt? Verlies eerst en vooral niet uw geloof in uw hemelse Vader, die meer van u houdt dan u beseft. [...]

'Er is wellicht genoeg waar u geen invloed op hebt, maar u kunt wel bidden en uw "ongeveinsde liefde" schenken.'

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Als een gebroken kruik', *Liahona*, november 2013, 40, 41.

Nodig ze uit om tijd met je door te brengen

Vraag ze om samen iets leuks te doen. Raak niet ontmoedigd als ze anders

reageren dan je zou willen. Soms beurt alleen de uitnodiging of zelfs de wetenschap dat je graag tijd samen doorbrengt ze al op.

Alyssa F. (16), Washington (VS)

Stel ze gerust

Ik doe in de omgang met depressieve vrienden niet luchtig over hun probleem. Maar ik probeer hun moeilijkheden wel draaglijk te

maken. Ik probeer ze gerust te stellen en liefde te tonen. Ik geef ze de gelegenheid om hun frustraties te ventileren.

Angbo K. (18), Ivoorkust

Laat je niet meeslepen

Je helpt ze het beste, en ook jezelf, door oprecht te zijn. Vertel wat jou blij maakt. Als je zelf moeite hebt om positief te blijven, laat ze dan weten dat je er voor ze bent, maar zorg ook goed voor jezelf. Het is beter dat jij je oké voelt dan je te laten meeslepen.

Kira W. (16), Kansas (VS)

Denk aan positieve dingen

Je kunt positief blijven in je omgang met vrienden die depressief lijken door aan mooie dingen te denken die je hebt meegemaakt of waar je naar uitkijkt. Denk gewoon aan dingen die je kunt waarderen, zoals grappige ervaringen.

Luke P. (14), New Mexico (VS)

Herinner ze aan het goede

Als ik met depressieve vrienden praat, probeer ik iets aan te kaarten wat ze interessant vinden. Zo worden ze herinnerd aan de goede dingen van die dag of in hun leven. Soms probeer ik ze aan het lachen te maken of geef ik ze een compliment om ze op te fleuren. En soms vraag ik ze iets belangrijks te doen, zodat ze weten dat ze ertoe doen.

Carson D. (15), Texas (VS)

Noot van de redactie: de genoemde ideeën zijn nuttig, maar helpen iemand niet altijd meteen van een depressie af. In ernstige gevallen is professionele hulp nodig.

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren. De gepubliceerde reacties gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

Wat vind jij?

'Hoe weer ik de grove taal die ik hoor uit mijn gedachten?'

E-mail je antwoord, en eventueel een foto met hoge resolutie, vóór 15 juli 2020 naar liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Wat is het standpunt van de kerk inzake racisme?

Wij geloven dat God de Vader van het hele mensdom is. 'Hij verwerpt niemand die tot Hem komt, [zowel] zwarte [als] blanke [...]; en allen zijn voor God gelijk' (2 Nephi 26:33). Aangezien alle mensen voor God gelijk zijn, kan naar onze opvatting niemand terecht beweren dat hij of zij op grond van ras of etniciteit beter is dan een ander. Wij geloven bovendien dat het zondig is om mensen op grond van hun ras te minachten of te discrimineren.

Hedendaagse profeten en apostelen hebben racisme in niet mis te verstane bewoordingen veroordeeld. Bijvoorbeeld:

- President Gordon B. Hinckley (1910–2008): 'Niemand die minachtende opmerkingen maakt over mensen die tot een ander ras behoren, kan zichzelf als een waar discipel van Christus beschouwen. Noch kan hij denken dat hij in overeenstemming met de leringen van de kerk van Christus leeft.'¹
- President M. Russell Ballard, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'We moeten Gods kinderen met mededogen omarmen, en veroordelen, waaronder racisme, seksisme en nationalisme, uitbannen.'²
- President Dallin H. Oaks, eerste raadgever in het Eerste Presidium: 'Racisme is tegenwoordig waarschijnlijk de bekendste bron van vooroordelen en de oproep is dat we ons daarvan moeten bekeren.'³

NOTEN

1. Gordon B. Hinckley, 'De noodzaak van meer vriendelijkheid', *Liahona*, mei 2006, 58.
2. M. Russell Ballard, 'De tocht gaat verder!' *Liahona*, november 2017, 106.
3. Dallin H. Oaks, 'Een reden tot viering', *Liahona*, december 2018, 49.

Samen dienen met priesterschapsmacht

President M. Russell Ballard

Waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen

Enkele jaren geleden keken mijn vrouw, Barbara, en ik vol bewondering naar de nachtelijke hemel. De miljoenen sterren waren die avond uitzonderlijk helder en mooi. Ik sloeg de Parel van grote waarde op en las wat de Heer tegen Mozes heeft gezegd: 'En ontelbare werelden heb Ik geschapen; en ook die heb Ik voor mijn eigen oogmerk geschapen; en door de Zoon heb Ik ze geschapen, die mijn Eniggeborene is' (Mozes 1:33).

De hemelen en de aarde zijn door de macht van het priesterschap geschapen. De almachtige God en zijn Zoon, Jezus Christus, zijn de bron van deze priesterschapsmacht. De Heiland gebruikte die macht om wonderen te verrichten, een oneindige verzoening teweeg te brengen en de lichamelijke dood door zijn opstanding te overwinnen.

In het plan van onze hemelse Vader hebben mannen de unieke taak om het priesterschap te bedienen, maar zij zijn niet het priesterschap. Het is van wezenlijk belang dat we begrijpen dat onze Hemelse Vader een weg heeft bereid, zodat al zijn zoons en dochters toegang tot de zegeningen en de macht van het priesterschap hebben.

Dezelfde priesterschapsmacht waarmee werelden, sterrenstelsels en het universum zijn geschapen, kan en zou een onderdeel van ons leven moeten zijn om onze familieleden, vrienden en medemensen mee te steunen, te sterken en tot zegen te zijn – met andere woorden, om te doen wat onze Heiland zou doen als Hij hier en nu onder ons diende (zie Leer en Verbonden 81:5).

Het belangrijkste doel van deze priesterschapsmacht is om ons tot zegen te zijn, ons te heiligen en ons te zuiveren, zodat wij voor eeuwig in gezinsverband in de tegenwoordigheid van onze hemelse Ouders kunnen leven. Zo kunnen alle mannen, vrouwen en kinderen – ongeacht onze omstandigheden – aan het wonderbare werk van God en Jezus Christus deelnemen (zie Mozes 1:39), en de zegeningen van het priesterschap genieten.

Mogen wij verstandig zijn en door de macht van het priesterschap van God ons eigen leven, ons gezin en De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen versterken. ■

Naar een toespraak uit de algemene aprilconferentie van 2013.

Abish

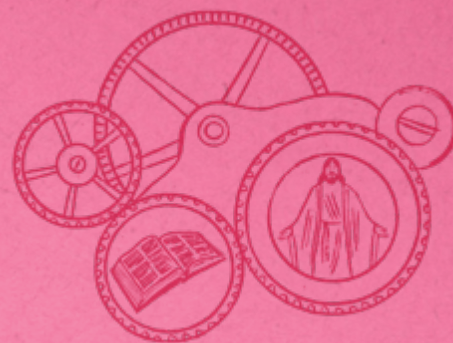

Ze leefde zo'n 90 jaar
**voordat Christus
werd geboren.**

Ze **bekeerde zich tot
het evangelie** 'ten gevolge
van een merkwaardig visioen van
haar vader' (Alma 19:16).

Dankzij haar trouwe
handelingen
**bekeerden veel
Lamanieten zich.**

Hield haar geloof
geheim totdat de tijd rijp was.

Ze was een
Lamanitische
vrouw die
**de
koningin
diende.**

**HEB JE STRESS OMDAT JE
NIET GEHUWD BENT?**

Lees ervaringen van andere jongvolwassenen die een manier hebben gevonden om minder stress te hebben bij hun zoektocht naar een eeuwige partner.

42

JONGEVROUWEN

150 JAAR

54, 58

JONGEREN

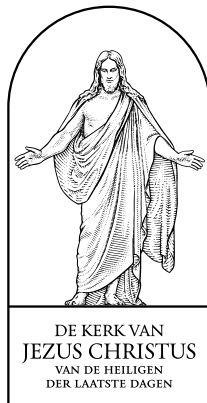
**DEPRESSIEVE
VRIENDEN HELPEN**

62

KINDEREN

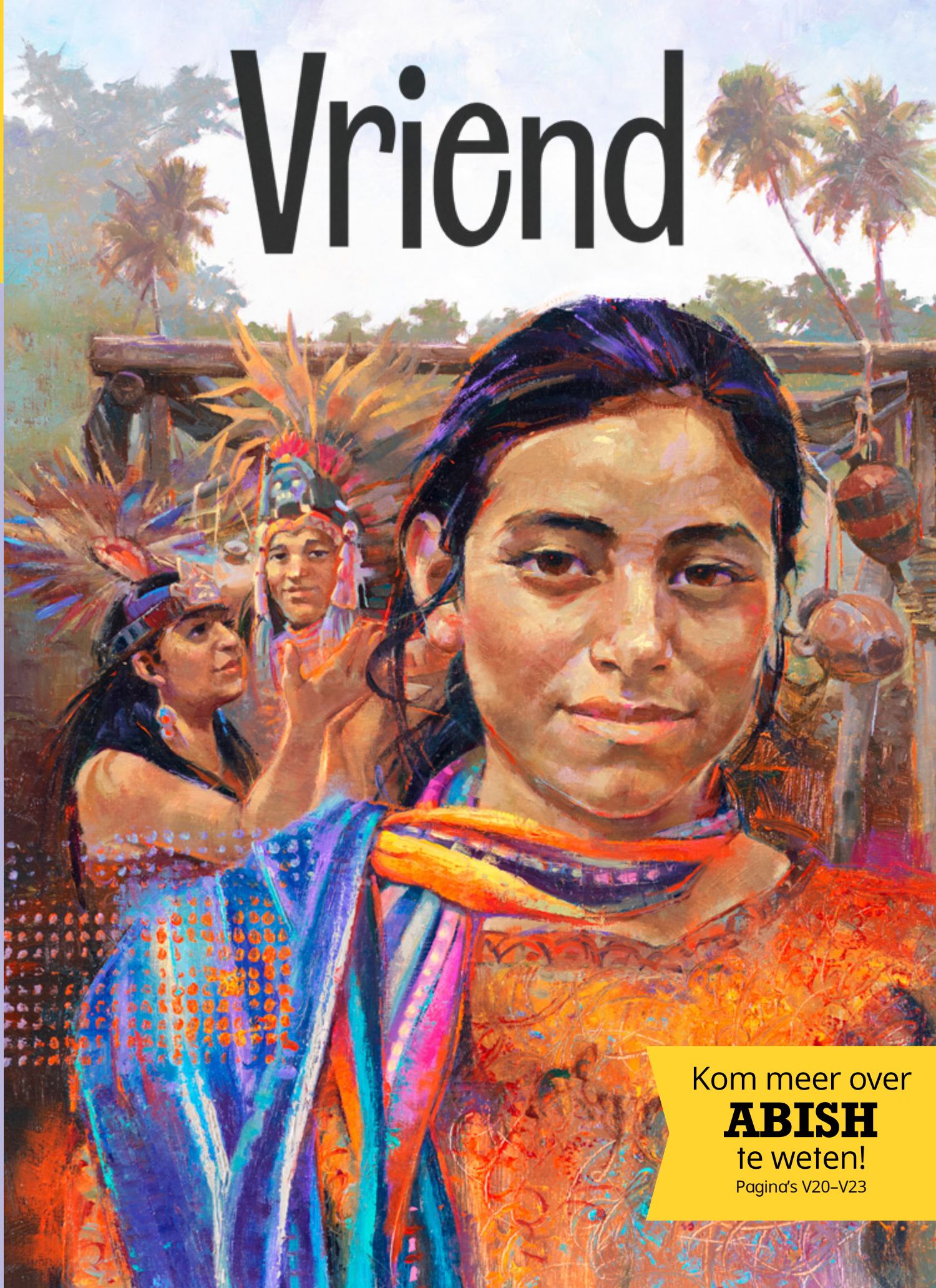
**SPEEL DIT SPEL
OVER HET BOEK
VAN MORMON**

V12

Vriend

Kom meer over
ABISH
te weten!
Pagina's V20-V23

**President
Henry B. Eyring**
Tweede
raadgever in
het Eerste
Presidium

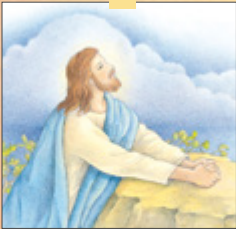
Getuigenis en het Boek van Mormon

Elke keer dat ik een paar
regels in het Boek van Mormon lees,
voel ik mijn getuigenis groeien
dat het boek waar is,
dat Jezus de Christus is en
dat we Hem op weg naar
huis kunnen volgen.

Voor mij is het 't boek der boeken.

Het is het woord van God.

*Aangepast overgenomen uit 'Het Boek van Mormon
is ons tot gids', Liahona, september 2010, 4-6.*

Je eigen getuigenis

Een getuigenis is een goed gevoel van de Heilige Geest waardoor je weet dat iets waar is. Je bent niet te jong voor een eigen getuigenis. Knip de strookjes uit en doe ze in een kom of pot, zodat je er elke dag eentje kunt kiezen. Als je een getuigenis in je hart voelt, vertel er dan iemand over!

Zing 'Ik voel uw liefde, Heer'
(Kinderliedjes, 74-75).

Zing 'Gethsémané' (Liahona,
maart 2018, 74-75).

Kijk naar een plaat van de tempel.

Luister naar een toespraak van
president Russell M. Nelson.

Kijk naar een plaat van Jezus of
bekijk een Bijbelvideo over Hem.

Bid tot onze hemelse Vader en let op
gevoelens van de Heilige Geest.

'Vergast u aan de woorden van Christus; [...] de woorden van Christus zullen u alle dingen zeggen die u behoort te doen' (2 Nephi 32:3).

Ik voel de Heilige Geest als ...

ik tot mijn hemelse
Vader bid.

ik aan de
tempel denk.

ik anderen
help.

Wanneer heb jij een
getuigenis van de Heilige
Geest gevoeld?

Kelly's gebed

Lori Fuller Sosa

Kerkijdschriften
(Gebaseerd op een
waargebeurd verhaal)

Kelly en haar mama stapten op het kerkgebouw af en keken om zich heen. Het was prachtig, met wuivende palmbomen eromheen. Op het bord van het gebouw stond 'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen' in drie verschillende talen: Maleis, Chinees en Engels!

Kelly wist niet veel over Jezus Christus. En ze was ook nog nooit in de kerk geweest. Li Leen, een vriendin van haar mama, ging daar naar de kerk. Ze had Kelly en haar mama uitgenodigd om met haar mee te gaan.

Toen ze naar binnen gingen, werden ze met een glimlach door mensen begroet. Iedereen was erg aardig. Kelly en haar mama volgden Li Leen naar een grote ruimte op de bovenverdieping. Li Leen zei dat ze dat een kapel noemden.

Kelly ging naast haar mama en Li Leen op een rij stoelen zitten. De kerk begon daarna al snel. Ze luisterde naar de muziek. Ze kreeg een fijn gevoel, ook al kende ze de woorden niet.

Aan het einde van de dienst stond er een vrouw op om te bidden. Kelly keek om zich heen terwijl iedereen de armen over elkaar deed en de ogen sloot. Ze voelde nog steeds iets heel fijns van binnen. Wat *was* dat? Het voelde anders dan ze zich ooit had gevoeld!

Toen ze later de kerk uitgingen, vertelde Kelly aan haar mama over het gevoel dat ze tijdens het gebed had gehad.

'Ik heb niets bijzonders gevoeld', zei mama. Maar Kelly bleef denken aan

wat ze in de kerk gevoeld had. Ze vond het gebed heel fijn. En ze vond het ook fijn om over Jezus te horen.

'Kunnen de zendingen me onderwijzen?' vroeg Kelly aan haar mama. 'Ik wil graag meer leren.'

'Als je dat graag wilt, vind ik het goed', zei mama.

De zendingen leerden Kelly hoe ze moest bidden en in de Schriften kon lezen. Ze leerden haar over Jezus en dat Hij van ons houdt. Kelly vond het fijn wat ze leerde.

Op een dag gaven de zendingen haar een speciale opdracht.

'Ga je deze week zelf proberen te bidden?' vroeg ouderling Parker.

Tot dan toe had Kelly alleen maar samen met de zendingen gebeden. Maar ze wilde het wel in haar eentje proberen. Ze wist dat onze hemelse Vader altijd luisterde en dat Hij van haar wilde horen.

'Ik ga het doen!' beloofde ze.

De volgende dag op school was een bijzondere dag.

Kelly ging aan een zangwedstrijd meedoen! Ze had een prachtig nieuw Chinees lied geleerd. Het had veel moeite gekost om alle noten en tonen te leren! Ze had volop geoefend.

Toen ze bijna aan de beurt was, werd Kelly zenuwachtig. Ze haalde het plaatje van Jezus tevoorschijn dat ze die ochtend in de zak van haar schooluniform had gestoken. Ze besloot om te bidden, zoals de zendingen haar dat hadden voorgedaan. 'Hemelse Vader, help me alstublieft dat ik niet zo zenuwachtig zal zijn', bad ze. 'In de naam van Jezus Christus. Amen.'

Toen stapte Kelly het podium op. Ze staaarde het publiek en de juryleden aan. Ze dacht aan het plaatje van Jezus in haar zak en voelde zich al wat beter. Ze haalde diep adem en begon te zingen.

Ze zong alle woorden precies zoals ze geoefend had. Terwijl ze de laatste noot zong en een buiging maakte, wist Kelly dat onze hemelse Vader haar gebed verhoord en haar geholpen had.

Kelly stapte met een glimlach het podium af. Ze kon niet wachten om de zendingen te vertellen wat er gebeurd was! Ze wist dat ze voortaan elke dag wilde bidden. ●

Groetjes uit Duitsland!

Hoi! Wij zijn Margo en Paolo. Ga je met ons mee naar Duitsland?

Duitsland ligt in Midden-Europa. Het land heeft bossen en rivieren, bergen en stranden, en dorpen en grote steden. Er wonen zo'n 13 miljoen kinderen in Duitsland.

Duitsland heeft ongeveer 20.000 kastelen. Vele zijn honderden jaren oud. Dit kasteel, Neuschwanstein, is heel bekend.

Er zijn twee tempels in Duitsland. Eentje in Freiberg en de andere in Frankfurt, waar dit jongetje is. Er staat op gegraveerd: *'Tempel der Kirche Jesu Christi der Heiligen der Laatste Dagen'* (Tempel van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen).

Zuurkool, worst en *Spätzle* (noedels) worden in Duitsland veel gegeten.

Meisjes en jongens doen graag mee in het jeugdwerk.

Veel mensen kennen Duitsland van de vele kerstmarkten. Gezinnen genieten van de prachtige lichtjes en heerlijke lekkernijen!

Zo ziet het *Boekje voor kinderen* er in het Duits uit. Kinderen in Duitsland gebruiken het om te leren en zich te ontwikkelen. Hoe gebruik je jouw boekje waar jij woont?

Dit zijn een paar vrienden van ons uit Duitsland!

Leuk dat je Duitsland met ons hebt verkend. Tot de volgende keer!

Mijn lievelingsverhaal in het Boek van Mormon is wanneer Christus de mensen bezoekt en onderwijst. Ik wil Christus' gebod volgen om niet te oordelen. Hoe meer ik over de leringen van de Heiland lees, hoe meer ik zijn liefde en vrede voel.

Lelia A. (10), Franken (Duitsland)

Ik weet zeker dat ik op het veilige pad blijf dat naar God leidt als ik de geboden onderhoud. Ik kan altijd weten dat ik iets goeds heb gedaan als ik de Heilige Geest voel.

Kaleb A. (12), Franken (Duitsland)

Alle kinderen krijgen op hun eerste basisschooldag een boekentas (rugzak), een etui en een 'schoolhoorn' (*Schultüte* of *Zuckertüte*) met snoepgoed en kleine cadeautjes erin.

Woon jij in Duitsland? Schrijf ons dan! We willen graag iets van je horen.

ILLUSTRATIES: KATIE MCDEE; FOTO VAN JONGEN BIJ DE FRANKURTEMPEL (DUITSLAND); FERNANDA RUDLOFF; STOCKFOTOS; ADBESTOCK EN GETTY IMAGES

Zwemmen als een zeepaardje

David Dickson

Kerktijdschriften

(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

'De Heilige Geest [zal] u alle dingen tonen die u behoort te doen' (2 Nephi 32:5).

Robin fixeerde zijn ogen op het zwembad. Hij probeerde niet te denken aan de afstand die hij moest zwemmen. Het ging er alleen om dat hij zijn embleem zou halen. Aan het *Seepferdchen*-embleem (zeepaard-embleem) kon iedereen in Duitsland zien dat hij helemaal zelfstandig kon zwemmen.

Ik kan het! dacht Robin. Hij haalde diep adem en sprong. PLONS!

Het koele water voelde geweldig aan op zo'n warme dag.

Ga gewoon steeds één meter vooruit, had papa gezegd. *Denk niet aan de volle 25 meter in één keer.*

Robin hield zijn hoofd omlaag. Hij bewoog zijn armen en benen zoals hij de maanden ervoor geoefend had. Om de paar tellen kwam hij omhoog om adem te halen.

Armen. Benen. Armen. Benen.

De zwemjuf blies ineens op haar fluitje. Robin keek verbaasd op.

'Goed gedaan', zei zijn juf.

Het was gelukt!

Robin lachte en deed een paar onderwatersalto's om het te vieren. Hij was een zeepaardje!

Toen Robin thuiskwam, liep hij gauw naar zijn papa toe.

'Papa, kijk!'

Robins vader legde zijn hamer neer. Zodra papa het *Seepferdchen*-embleem zag, kwam er een brede glimlach op zijn gezicht.

'Bij je eerste poging?' Papa gaf Robin een dikke knuffel. 'Wat wil je doen om het te vieren?'

Robin dacht even na. 'Ik zou heel graag samen met jou naar het zwembad gaan. Ik wil je laten zien wat ik kan.'

Papa's glimlach werd nog breder. 'Dat zou nog eens een mooie viering voor ons allebei zijn. Zodra ik tijd heb, gaan we.'

Robin stak enthousiast zijn vuist in de lucht. Hij kon niet wachten tot het embleem op zijn zwembroek was genaaid en hij met papa ging zwemmen.

Er gingen meerdere dagen voorbij. Robin bleef naar het zwembad vragen, maar er was steeds wel iets anders. Papa leek het altijd druk te hebben.

Op een ochtend knielde Robin naast zijn bed in gebed neer. Hij voegde aan het eind van het gebed nog één ding toe.

'Geef mijn vader alstublieft wat extra tijd zodat we naar het zwembad kunnen gaan. In de naam van Jezus Christus. Amen.'

Toen Robin zijn ogen opendeed, hoorde hij papa op de deur kloppen.

'Kom op, we gaan naar het zwembad. Laat maar eens zien wat je kunt!'

Robins mond viel open. 'Papa! Je zult het niet geloven. Ik heb *net gebeden* dat je wat extra tijd zou krijgen zodat we konden gaan.'

Papa deed zijn armen over elkaar en leunde tegen de deuropening. 'Hmm, is dat niet interessant? Weet je, *ik* kreeg net een stille, duidelijke boodschap door van de Heilige Geest dat ik met je naar het zwembad moet gaan. Het lijkt erop dat we maar beter kunnen gaan!'

Ze hadden een geweldige tijd samen. Robin liet papa zien dat hij 25 meter aan één stuk door kon zwemmen. Papa was onder de indruk. En Robin was onder de indruk van papa's onderwatersalto's. Papa kon er vijf achter elkaar doen!

'Ik ben blij dat onze hemelse Vader je vandaag wat extra tijd heeft gegeven', zei Robin.

'Eigenlijk was het mijn eigen schuld dat ik het steeds te druk had', zei papa. Volgens mij liet de Heilige Geest me weten dat we tijd voor elkaar moeten *maken*, denk je ook niet? Ik beloof dat ik mijn deel zal doen.'

Robin glimlachte. 'Ik ook!'

Papa kreeg pretogen. 'Nog één ding. Wist je dat ik nog nooit een watergevecht verloren heb?'

Robin grinnikte terug. 'De dag is nog niet voorbij!' ●

Dit verhaal vond in Duitsland plaats. Lees meer over Duitsland op de pagina's V6-V7.

Vul het patroon aan

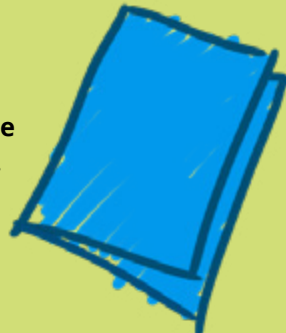
Hier zijn vier manieren waarop we mensen meer over het evangelie kunnen leren.
Tekenen in elke rij op de open plekken het plaatje dat er volgens het patroon hoort.

Nodig een vriend(in) uit om naar je toespraakje in het jeugdwerk te luisteren.

Leer een vriend(in) je favoriete jeugdwerklidje en zing het samen.

Laat iemand in de *Vriend* lezen.

Vertel iemand hoeveel God en Jezus van hem of haar houden.

Plaatjes en praatjes

Toen ik nog klein was, had ik een huidziekte. Ik bad elke dag dat mijn hemelse Vader me zou genezen. Ik leerde om

geduld te hebben en na vijf jaar was ik genezen. Ik weet dat onze hemelse Vader onze gebeden verhoort.

**Juyoung K. (12),
Gyeonggi (Zuid-Korea)**

Het zusje van een vriendje van mij is bang voor honden. Toen er een paar honden op ons af kwamen, joeg

ik ze weg, zodat ze niet bang zou worden.

**Hyrum F. (7),
Maputo (Mozambique)**

Ik ben dol op mijn wandelende takken. Eentje werd erg ziek. Ik bad dat ze zou herstellen. De volgende morgen

keek ik in haar kooi en was ze helemaal beter. Ik weet dat mijn hemelse Vader mijn gebed heeft verhoort.

**Tahnee C. (8),
Wellington (Nieuw-Zeeland)**

Mijn vader had een beroerte en moest naar het ziekenhuis toen ik 7 was. Hij lag nog steeds in het ziekenhuis toen ik 8 werd. Ik besloot te wachten met mijn doop en bevestiging tot mijn vader uit het ziekenhuis was. Ik was die dag ontzettend blij.

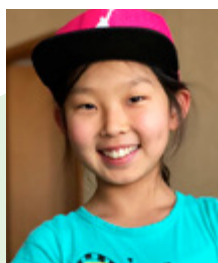
William M. (9), Queensland (Australië)

Miguel T. (7), Nuevo León (Mexico)

**'Kinderen overal ter wereld',
Alexia W. (10),
Heredia (Costa Rica)**

Op school zaten sommige leerlingen griezelige verhalen te vertellen. Er was één verhaal bij waarvan ik echt nachtmerries kreeg. Ik besloot op een avond tot mijn hemelse Vader te bidden zodat ik er niet aan zou denken. Daarna heb ik elke nacht goed kunnen slapen. Toen besepte ik dat ik altijd en overal tot Hem kan bidden.

Enerel T. (11), Ulaanbaatar (Mongolië)

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

**Ik ben
het
niet!**

Wie ben ik?

*Dit spel kun je met je familie
of vrienden spelen. Hoeveel
personen uit het boek Alma
kun je goed raden?*

1. Knip de rondjes 'Ik ben het niet!' links en de kaartjes op pagina V15 uit. Knip de plaatjes rechts niet uit.
2. Pak een van de kaartjes van pagina V15 om het spel te beginnen. Laat je kaartje aan niemand zien! De rest van de groep moet erachter komen om wie het gaat.
3. De groep kijkt naar de plaatjes op pagina V13 om erachter te komen wie op het kaartje staat. Ze stellen beurtelings vragen die alleen met ja of nee beantwoord worden over hoe de personen op de kaartjes eruitzien of wat ze gedaan hebben.
4. Als de groep iets te weten komt waardoor bepaalde personen afvallen, bedekken ze die plaatjes met de rondjes 'Ik ben het niet!'. Vragen ze bijvoorbeeld: 'Heeft de persoon op je kaartje bruin haar?' en het antwoord is nee, dan leggen ze een rondje 'Ik ben het niet!' op iedereen met bruin haar.
5. Als ze erachter zijn gekomen om wie het gaat, dan lees je het verhaal op het kaartje voor. Haal de rondjes daarna weg en laat iemand een nieuw kaartje pakken om verder te spelen.

Tip: lees eventueel vóór het spel begint alles op pagina V15 voor, zodat iedereen de verhalen kent!

Alma de jonge

Ammon

Anti-Nephi-
Lehieten

De koningin

Koning Lamoni

Abish

Aäron

Korihor

Amalickiah

Opperbevel-
hebber Moroni

De dienstmaagd

De jonge strijders

Ouderling
Gary B. Sabin
van de Zeventig

Niemand werd buitengesloten

'Wees allen eensgezind, vol medeleven' (1 Petrus 3:8).

Onze zoon Justin is met een lastige ziekte opgegroeid. Hij was soms heel zwak. Hij kon niet altijd doen wat alle anderen deden, ook al deed hij zijn best. Hij wist hoe het voelde om anders te zijn.

Op een dag ging Justin met een groepje vrienden en vriendinnen een balspel doen. Ze moesten de bal met hun armen in de lucht zien te houden. Een van de meisjes had een gebroken arm.

De anderen hadden makkelijk kunnen zeggen: 'Oké, wij zullen spelen en zij kijkt gewoon toe.'

Maar Justin zei: 'Ik heb een goed idee. Laten we allemaal met één arm spelen.' Iedereen gebruikte maar één arm in het balspel, ook het meisje met haar arm in het gips. Niemand werd buitengesloten.

Justin is mijn held. Hij keek altijd naar andere mensen en dacht: *hoe voelen ze zich?* Justin was een groot deel van zijn leven ziek. Maar hij was blij omdat hij anderen hielp en Jezus Christus volgde.

We hebben allemaal moeilijkheden, maar we hebben ook veel redenen om blij te zijn. Doe wat je kunt. Vertrouw op God. Je bent het gelukkigst als je niet met jezelf bezig bent, maar je op anderen richt. ●

Abish

Ik kwam jaren geleden tot bekering, toen mijn vader een visioen had. Toen ik voor koning Lamoni werkte, vertelde ik veel mensen over de macht van God.

Koning Lamoni

Toen ik over het evangelie leerde, kreeg ik een visioen. Ik zag Jezus! Ik getuigde tot mijn vader en zorgde ervoor dat er zendingen uit de gevangenis werden bevrijd.

Korihor

Ik probeerde mensen te overtuigen dat Jezus niet bestond, en ik eiste bewijs dat er een God was. Ik kon opeens niet meer praten en horen!

Ammon

Ik ben een van de zonen van Mosiah. Op mijn zending beschermde ik de kudden van koning Lamoni. Ik onderwees koning Lamoni en de koningin in het evangelie.

Anti-Nephi-Lehieten

We waren eerst Lamanieten die vaak oorlog voerden, maar we besloten om God te volgen. Dus begroeven we onze oorlogswapens en beloofden we dat we nooit meer ten strijde zouden trekken.

Alma de jonge

Ik ben naar mijn vader, de profeet, vernoemd. Mijn vrienden en ik waren niet goed bezig. Maar we bekeerden ons en gingen op zending.

Wie ben ik? – Kies een kaartje

Gebruik deze kaartjes voor het spel op de pagina's V12–V13.

De koningin

Ik beschermde mijn man toen anderen dachten dat hij dood was. Nadat ik kennis over God had verkregen, hielp mijn dienstmaagd Abish me overeind en onderwees ik anderen.

Opperbevelhebber Moroni

Ik was opperbevelhebber van het Nephitische leger, maar ik deed mensen niet graag kwaad. Ik maakte het vrijheidsvaandel om mensen eraan te herinneren wat het belangrijkste was om te beschermen.

De jonge strijders

We leerden van onze moeders over geloof. Toen we onze families moesten beschermen, vertrouwden we erop dat God ons zou helpen. En dat deed Hij ook!

Aäron

Ik ben een van de zonen van Mosiah. Op mijn zending onderwees ik de vader en moeder van koning Lamoni. Daarna maakten ze wetten om de zendingen in hun land te beschermen.

Amalickiah

Ik wilde heel graag koning worden! Ik vergiftigde de aanvoerder van de Lamanieten en nam zijn leger over. Ik probeerde mensen over te halen om oorlog te voeren en elkaar kwaad te doen.

De dienstmaagd

Toen iemand me iets aandeed, was ik moedig genoeg om iemand erover te vertellen en hulp te vragen. Ik werkte met opperbevelhebber Moroni samen om zijn volk te beschermen.

De HELPENDE handen van Eli

Rebecca Rice Birkin

(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

'Ik heb twee kleine handjes'
(Kinderliedjes, 126).

Het was zaterdagochtend en Eli stond kromgebogen in het doel, klaar om elke bal weg te stompen. Hij sprong en hij dook, en deed zijn best om de bal uit het net te houden. Maar dat was best lastig! Toen glipte de bal vlak voor het einde van de wedstrijd door zijn handen. Het andere voetbalteam had gescoord! Eli's team verloor. Hij baalde enorm.

De volgende dag in de kerk slenterde Eli langzaam zijn jeugdwerkklass in. Hij was nog steeds somber.

Eli zag zijn vriendinnetje Kate in de gang. Kates moeder duwde Kate in haar roze rolstoel naar binnen. Ze gaf Kate een knuffel voordat ze naar haar eigen klas ging.

'Hoi, Kate', zei Eli.

Kate kon niet antwoorden of terugzwaaien, maar ze keek Eli altijd recht in de ogen, zodat hij wist dat ze hem gehoord had.

Kate glimlachte meestal als Eli haar gedag zei, maar vandaag niet. *Is Kate verdrietig?* vroeg Eli zich af. *Ik weet hoe dat voelt.* Hij baalde nog steeds dat hij het winnende doelpunt van het andere team niet had kunnen tegenhouden.

Eli zat bij Juan en Makell toen zuster Young met de les begon. Toen begon Kate te kreunen. Soms was het

moeilijk voor Kate om stil te zitten omdat haar lichaam pijn deed.

'Kate, heb je pijn vandaag?' vroeg zuster Young.

Kate begon te huilen.

'Misschien helpt een jeugdwerkkliedje wel', zei zuster Young.

De klas begon te zingen.

Kate hield van muziek. Ze zong meestal met vrolijke geluidjes

mee. Maar vandaag huilde Kate alleen maar.

Hoe kunnen we Kate opvrolijken? vroeg Eli zich af.

Opeens kreeg hij een idee. 'Ik weet het!' zei Eli tegen zuster Young. 'Ik ga Kates rolstoel wat heen en weer duwen.'

Eli had gezien hoe Kates moeder haar rolstoel zachtjes heen en weer duwde als Kate getroost moest worden. Hij ging snel naar Kate toe en begon haar rolstoel langzaam heen en weer te wiegen.

Kate stopte met huilen.

'Mag ik ook een keer?' vroeg Juan.

'Ik ook!' zei Makell.

Terwijl zuster Young de les gaf, duwden Eli en zijn vrienden Kates rolstoel om de beurt heen en weer. Kate moest glimlachen. Het hele lokaal leek wel op te fleuren.

Aan het einde van de les glimlachte iedereen.

ILLUSTRATIES, MELISSA MANWILL

‘Kate helpen maakt me blij’, zei Eli.

‘Mooi zo’, zei zuster Young. ‘Dat maakt onze hemelse Vader ook blij. Hij houdt van Kate en wil graag dat ze zich beter voelt. Soms mogen we zijn helpers zijn.’

Eli keek Kate aan. ‘Jij helpt mij ook’, zei hij tegen haar.

‘Steeds wanneer je lacht.’

Kate grijnsde.

Toen Eli van de kerk naar huis ging, voelde hij zich zo warm als een voetbalveld op een zonnige zomerdag. *Misschien kan ik niet alle ballen tegenhouden*, dacht hij.

Maar ik kan mijn handen wel gebruiken om mensen te helpen. ●

De auteur woont in Utah (VS).

‘Door onze oprechte vriendelijkheid en dienstverlening kunnen we vriendschap sluiten met de mensen die we dienen.’

President M. Russell Ballard, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘Vreugde vinden in liefdevol dienstbetoon’, *Liahona*, mei 2011, 48.

Jezus houdt van iedereen!

Mijn kookdoel

Fernanda G. (10), Paraná (Brazilië)

Ik wilde beter worden in bakken en koken. Dus toen ik mijn *Boekje voor kinderen* kreeg, stelde ik een doel om samen met mijn vader te bakken en te koken. Ik keek altijd toe wanneer mijn vader in de keuken bezig was. Dat leek me best gaaf. Ik wilde graag leren om net zo te bakken en te koken als hij.

We gingen samen naar de winkel om ingrediënten te kopen. Hij leerde me stap voor stap hoe je bloem tot een prachtige cake omtovert. Hij leerde me later ook hoe je andere dingen maakt.

Mijn vader en ik hebben door aan dit doel te werken een hechtere band gekregen. Het is fijn om tijd met hem door te brengen! Ik heb veel van hem geleerd. Hij heeft me bijvoorbeeld geleerd dat ik me in de keuken niet door mijn telefoon moet laten afleiden!

Als ik nu aan bakken en koken denk, word ik enorm blij, want ik vind het geweldig! Dit doel helpt me niet alleen om iets te doen wat ik leuk vind, maar ook om geestelijk te groeien. Het is fijn dat ik mijn eigen doelen mag kiezen. Onze hemelse Vader wil me met dit doel helpen, want Hij ziet graag dat ik mijn talenten ontwikkel. Hij wil me graag helpen, omdat Hij weet dat ik er blij van word. ●

Met behulp van
je *Boekje voor
kinderen* kun
je doelen
stellen om
dichter tot
Jezus te
komen.

Vraag een van je ouders of iemand anders die je bewondert om je iets nieuws te leren!

Abish vertelde anderen over het evangelie

Abish was een vrouw die voor de koning werkte. Ze geloofde in God. De meeste mensen in haar omgeving geloofden niet in God. Op een dag zag ze dat een zending, Ammon, de koning en koningin over God en Jezus Christus vertelde.

Toen de koning en koningin over het evangelie hoorden, waren ze heel blij! Ze vielen neer en bewogen zich niet. Abish wist dat ze de macht van God voelden.

Abish wilde iedereen over God vertellen. Ze rende van huis tot huis en vroeg de mensen om te komen kijken wat er gebeurd was.

Toen al die mensen bijeen waren, hielp Abish de koningin overeind. Daarna hielp de koningin de koning overeind. Ze begonnen over het evangelie te spreken.

Ik kan het voorbeeld van Abish volgen. Ik kan andere mensen over onze hemelse Vader en Jezus Christus vertellen. ●

Lees dit verhaal in Alma 18–19.

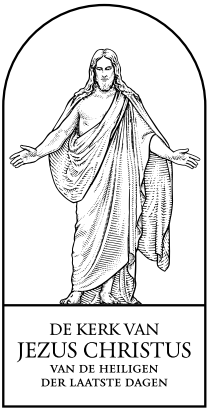

Abish had geloof in God

Hoe kun jij mensen iets over God vertellen?

DE KERK VAN
JESUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Beste ouders,

Deze maand lezen we over zendelingen zoals Alma de jonge, Abish en de zonen van Mosiah. U kunt aan de hand van het spel op de pagina's V12–V13 of het verhaal op V20 over deze mannen en vrouwen uit het Boek van Mormon praten. Ieder van hen droeg het evangelie op verschillende manieren uit. Hoe kan uw gezin het evangelie uitdragen? Noteer een zendingsdoel waaraan u deze maand probeert te werken – u kunt uw idee zelfs van V10 overnemen.

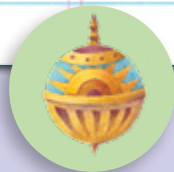
Blijf het uitdragen!
de *Vriend*

STUUR DE TEKENINGEN OF ERVARINGEN VAN UW KIND NAAR DE LIAHONA

Ga naar liahona.ChurchofJesusChrist.org en klik op 'Submit an Article or Feedback'. Of stuur ze naar liahona@ChurchofJesusChrist.org en vermeld de naam, leeftijd en woonplaats van uw kind. Voeg ook uw toestemming toe: 'Ik, [uw naam], geef De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen toestemming om de inzending van mijn kind in kerktijdschriften, op kerkwebsites, op sociale media en eventueel in andere kerkmaterialen te publiceren.' We horen graag van u!

INHOUD

- V2** Van het Eerste Presidium: Getuigenis en het Boek van Mormon
- V4** Kelly's gebed
- V6** Groetjes uit Duitsland!
- V8** Zwemmen als een zeepaardje
- V10** Leuke activiteiten: Vul het patroon aan
- V11** Plaatjes en praatjes
- V12** Wie ben ik?
- V14** Van vriend tot vriend: Niemand werd buitengesloten
- V15** Wie ben ik? – Kies een kaartje
- V16** De helpende handen van Eli
- V18** Schitterend idee
- V19** Mijn kookdoel
- V20** Verhalen uit de Schriften: Abish vertelde anderen over het evangelie
- V23** Kleurplaat: Abish had geloof in God

Zoek de verstopte Liahona!

OP DE OMSLAG VAN DE *VRIEND*
Illustratie, Dilleen Marsh